SZEGEDI
Egyetem
XVI. évfolyam 8. szám
1978. május 23.
A SZEGEDI FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK LAPJA

Technika a jogi karon (2. oldal)
Vándorzászlós számadás (3. oldal)
Közelképek kubai küldötteinkről (4. oldal)
És akkor most hogyan tovább? (5. oldal)

Jó beszámoló, kritikus szellem

A Szegedi Orvostudományi Egyetemen május 10-én tartották ez évi értékelő és jelölő küldöttértekezletüket. Az elnökségben helyet foglalt *Fabriczky András*, a KISZ Központi Bizottsága Egyetemi és Főiskola Osztályának munkatársa, *Bódi György*, a KISZ megyei bizottságának első titkára, *Halász Anna*, a városi KISZ-bizottság munkatársa, *dr. Tóth László*, a SZOTE MSZMP szervezetének szervező titkára, *Lehóczky Pál*, az orvosegyetem KISZ-titkára és *dr. Gáspár László*, a küldöttgyűlés elnöke.

Lehóczky Pál KISZ-titkár egészítette ki a beszámolót

A hivatalos megnyitó után *Lehóczky Pál* KISZ-titkár szóbeli kiegészítéseket tett a már előzetesen kézhez kapott *beszámolóhoz*. Kiemelte, hogy az elmúlt mozgalmi év tevékenységének megtervezésénél meghatározók voltak az MSZMP XI. és a KISZ IX. kongresszusának határozatai. *Politikai képzési rendszerük* a KISZ KB 1974. október 30-i határozatának megfelelően a helyi sajátosságok és a hagyományok figyelembevételével szerveződött át. Az ifjúsági vitakörök alapszervi szinten rendszeresek voltak, de az erőfeszítések ellenére sem emelkedett a színvonal és a tartalmi munka. Az aktivisták köre csak részleges eredmények elérését tette lehetővé, például működött viszont a másik képzési forma, a titkárképzés. Az éves előkészítő tábor is jól szolgálta az adott mozgalmi periódus gyakorlati munkájának elindítását. Színvonalas rendezvények voltak a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulójának tiszteletére. Politikai Hetet rendeztek.

A tanulmányi érdekvédelmi tevékenység legfontosabb törekvése az volt, hogy a KISZ-tagok alapszervezeti közösségi munkájának központi kérdésévé tegyék a hallgatók tanulmányi munkájával, tanulmányi fegyelmével és az érdekképviselet főbb kérdéseivel való foglalkozást. Fontos feladatot jelentett ebben a tanévben is a tanszéki hallgatói képviselet működésének irányítása, koordinálása. Az érdekképviseleti rendszer új fórumait, az oktatási-nevelési értekezleteket a jövőben még jobban ki kell használni. Változatlanul színvonalas volt az 1977/78-as mozgalmi év tudományos diákköri munkája.

Az egyetemen belüli *közművelődési tevékenység*ben nagy szerep jutott az egyetemi klubnak, az öntevékeny művészeti csoportnak, a fotókör, az UNESCO-klub tagjainak, az előadói estéknek és központi rendezvényeknek. A KISZ KB felhívásának megfelelően külső közművelődési akciókat a MüM 600. számú Ipari Szakmunkásképző Intézetében szervezték meg.

A szakmai—közéleti munkát irányító munkacsoport a már több éves hagyományok alapján kialakult formákban, de újabb kezdeményezésekkel is gazdagodva végezte munkáját. Nővérhelyettesítő társadalmi munkán vettek részt az I. és a II. évfolyam hallgatói, összesen 3 ezer 610 órában. Önkéntes szakmai gyakorlatot végeztek az egyes klinikai tárgyak iránt fokozottan érdeklődő felsőbb évesek. Fizetéses társadalmi munkát szerveztek a klinikák munkaerőgondjainak enyhítésére. A véradások szervezésében előrelépést jelentett, hogy megoldották a véradók pontos nyilvántartását.

A küldöttek egyetértettek a számadással

A fizikai dolgozók gyerekei felkészítésének eddigi formái mellé egy újat is bevezettek: a vidéki konzultációk rendszerét. Az elmúlt évben a felkészítésben részt vett és felvételi vizsgát tett 78 tanuló közül 57-et fel is vettek. A patronáló munka nagy hiányossága, hogy szervezett formában csak a felvételiig tart, s ezután már csak néhány epizódra szorítkozik. A másik fontos probléma az, hogy a felvételiig tartó patronáló munka a szakmai ismeretanyag bővítésén és elmélyítésén kívül eszmei, politikai kérdésekkel nem foglalkozik.

A sportmunka területén igyekeztek minél szélesebb tömegeket bevonni az Edzett Ifjúságért mozgalomba. A követelmények teljesítésére többféle akció megszervezésével nyújtottak lehetőséget.

Tovább fejlődött *az egyetemi KISZ- és pártszervezet jó kapcsolata*. Az volt az általános tapasztalat, hogy az egyetem pártvezetői megfelelően foglalkoznak az ifjúság problémáival, kellő segítséget nyújtva a kérdések elemzéséhez és a gyakorlati megvalósításhoz. Különösen örvendetes fejlődést mutatott a KISZ-alapszervezetek és az illetékes pártcsoportok kapcsolata.

A hozzászólások és Lehóczky Pál válaszadása után a küldöttek egyhangú szavazással elfogadták a beszámolót. Ezután került sor az új titkár és az egyetemi KISZ-vezetőség megválasztására. A Szegedi Orvostudományi Egyetem KISZ-bizottságának titkára *Lehóczky Pál* V. éves hallgató lett. A vezetőség tagjai: *Ádám Edit, Gurzó Mihály, dr. Hrábovszki Róbert, Illich Melinda, Jávor Judit, Kalmár Nagy Károly, Ledniczki István, Mohay Judit, dr. Prágai Béla, Rudisch Tibor, Szabó Ida, Szécsi János, Varga Endre* és *Zákány József*.

*

A Szegedi Orvostudományi Egyetem az egyetemi küldöttértekezlet előtti héten lezajlottak a kari küldöttértekezletek is. Megválasztották *az Általános Orvostudományi Kar új KISZ-vezetőségét*. A titkár *Ledniczki István* IV. éves orvostanhallgató lett. A vezetőség tagjai: *Ábrahám György, Faragó Csilla, Fülöp Katalin, Hajdú János, Kapusi Lajos, Kása Margit, Molnár G. Béla, Oláh Attila, Papp Géza, Pásztor Imre, Sziklai István* és *Vén Gabriella*.

A Gyógyszerésztudományi Kar titkára Rudisch Tibor III. éves gyógyszerészhallgató. A KISZ-vezetőség tagjai: *Bujdosó Lajos, Dorogi Géza, Dósa Erika, Hajdú Mária, Hajós Mihály, Jávor Judit, Kardos Mária, Lődi Eszter, Pati Margit, Regdon Géza, Tóth Attila* és *Varga Edit*.

„Húzdd meg jobban...” — Sport—játék a TTK-n. (Beszámolónk a 7. oldalon)

Kollégiumavatás

— Külön öröm számunkra, hogy a mai napon a harmadik kollégium felavatására kerül sor a József Attila Tudományegyetemen — mondotta megnyitójában *dr. Rácz János* oktatási rektorhelyettes, üléselnök, a József Attila Diákotthon tanulójában május 18-án megtartott *kollégiumavató közgyűlés*en. Majd köszöntötte a megjelenteket, közöttük *dr. Antalffy Györgyöt*, az egyetem rektorát, a három kar vezetőit, valamint a társkollégiumok és az egyetemi KISZ-bizottság képviselőit.

A bevezető szavak után *Miklós Imre*, az Oktatási Minisztérium tanácsosa mondott ünnepi beszédet, melyben rövid áttekintést adott a hazai diákkollégiumok eddigi történetéről — a népi kollégiumok időszakától egészen napjainkig. A jövő feladatai között említette meg, hogy a kollégiumi közösségeket még fokozottabban kell felhasználni az egyetemi szakemberképzés céljainak megvalósítására. Ennek a követelménynek eleget tett a diákotthon — mondta az elmúlt néhány esztendő munkáját értékelve a minisztériumi tanácsos. Hangsúlyozta, hogy az intézmény lakói az utolsó két évben különösen jó eredményeket értek el a tanulmányi fegyelem és munka megszilárdításában. Eredményesen kapcsolódtak be az egyetemi és kari KISZ-bizottságok által szervezett rendezvényekbe, s jó kapcsolatokat építettek ki az egészségügyi szakközépiskola tanulóival is. Külön elismeréssel szólt az intézményben folyó eszmei-politikai nevelőmunkáról. E téren a szakkollégiumi rendszer keretében végzett tevékenységen belül a KISZ IX. kongresszusi anyagának hozzáértő feldolgozása és a NEKOSZ-évforduló méltó megünneplése érdemel elsősorban említést. Ugyancsak a politikai nevelés hatásosságát és sikerét bizonyítja a kiválóan megszervezett és a hallgatók által rendszeresen látogatott külpolitikai előadássorozat. Mindezek nagymértékben hozzájárultak ahhoz, hogy a diákotthon most elnyerte a kollégiumi címet. A méltató szavak után Miklós Imre az Oktatási Minisztérium és a KISZ Központi Bizottsága nevében átnyújtotta a diákotthon kollégiummá való kinevezéséről szóló oklevelet *Kiss Árpád* igazgatónak, s egyúttal bejelentette, hogy hogy a minisztérium — három évi költségvetésnek megfelelő — 100 ezer forint értékű támogatást biztosít az intézmény fejlesztéséhez.

Az ünnepélyes aktust követően az ifjúsági szervezet nevében *Fabriczky András*, a KISZ KB munkatársa kívánt sok sikert és további eredményes munkát az új kollégium lakóinak és dolgozóinak, majd *Oláh Bélá*nak, a kollégiumi bizottság titkárának átadta a kollégiumi zászlót, amelyre azután a társkollégiumok hallgató képviselői kötötték fel az intézményeiket jelképező szalagokat.

Az ünnepi közgyűlés e kedves pillanatai és Oláh Béla köszönő szavai után *dr. Antalffy György* adott át jutalmakat a diákotthon munkájában eddig is kiemelkedő teljesítményt végzetteknek, köztük *Kiss Árpádnak, Rózsavölgyi József* gondnoknak, *dr. Hegyi András* és *dr. Bodnár László* patronáló tanároknak, valamint a legjobban dolgozó hallgatóknak.

A kollégiumavató ünnepséget zenés irodalmi műsor zárta a *Radnóti Miklós Irodalmi Kör* előadásában.

Május első felében — hétvégeken — ismét ünneplőbe öltözött diákok lepték el Szeged főbb útjait, tereit, felcsendült a jól ismert ballagási ének. A középiskolai tanulók mellett ugyanebben az időben búcsúztak iskolájuktól a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola pedagógusjelöltjei és a Szegedi Orvostudományi Egyetem Gyógyszerésztudományi Karának hallgatói.

Felvételeinken: a tanárképző főiskola végzős diákjainak egy csoportja „ballag” az Április 4. úton (balra). A búcsúzó gyógyszerész-hallgatók a Dóm téren (jobbra).

Tdk-díjasok

A Természettudományi Kar e tanévi tudományos diákköri konferenciáján a TDT által összeállított tíz szekcióban összesen 69 előadást tartottak a kar hallgatói. Az előadásoknak és pályamunkáknak a szekciózsürik által elvégzett értékelése alapján a kar dékánja a következő hallgatókat részesítette jutalomban. *Első díjat* kapott *Lendvai Mária V., Nemerz György V., Zsiga Ágnes V., Gulya Károly IV., Margóczi Katalin V., Laskay Gábor IV., Boros Imre V., Cséplő Ágnes V., Szénási Zsuzsa V., Kemény Katalin V., Pelle László V., Rédey Ágnes V., Rottlerné Hábori Edit V., Szinger Egon V., Timár Judit V., Varró Sándor IV., Cserjes Edit V., Kárpáti György V., Kovács Lívia V., Mucsi Imre V., Klincsik Mihály V., Totik Vilmos V., Csendes Tibor III., Kószó Károly V. és Horváth Anna V. éves.*

Második díjas Farkas László V., Simon József III., Kajtár Aida V., Fritz Márta V., Budai Dénes IV., Gyenes János V., Farkas Gyöngyi III. Körmöczi László III., Pataki Mária III., Szabó Zoltán V., Szűcs Erzsébet V., Sipos Ilona V., Kovács Katalin IV., Barta Anna V., Balogh Ibolya V., Velkey László V., Szűcs Edit V., Bali Papp Ágnes V., Medgyessy Péter V., Kiss Dénes V., Szabados László V., Szegedi Ernő V., Szabó István IV., Szutos Erzsébet IV., Tóth Tünde III., Vodinák Györgyi IV., Zoltán Csaba V., Gudor Mária V., Gurzó Imre V., Lévay László V., Taszner Valéria V., Tózsa István IV., Hebling János V., Berkó András V., Zsedvai József IV., Krajcsó Tibor V., Hódi Márta V., Kovács Zsuzsanna V., Szilvay Géza V., Hercegh Ottília V., Kapocsi Irén V., Tóth István V., Fodor Zsuzsanna IV., Krisztin Tibor II., Beck György V., Sövér Ferenc, Takáts Tamás III. és Ábrahám Sándor V. éves.

A díjakat és jutalmakat május 18-án adták át a legjobb TDK-soknak.

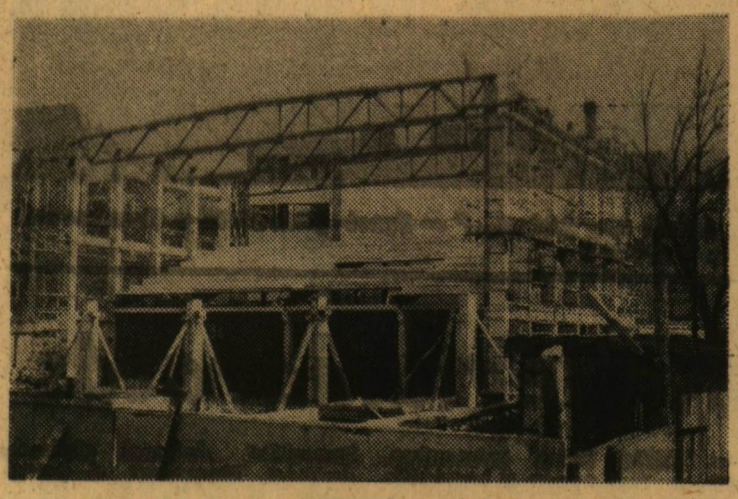

Jó ütemben haladnak a SZOTE építkezései. Képünk a készülő új tanteremről, a födémtartó gerendák beemelése után készült

Technika a jogi karon

A mai kor igénye a modern, a legújabb technikai vívmányokat is felhasználó oktatás. Napjainkban szinte már elképzelhetetlen, hogy valamely iskolában — bármilyen fokú legyen is — ne találnánk néhány magnetofont, írás-, vagy diavetítőt, illetve egyéb korszerű szemléltető eszközt a szertárakban. Természetesen a tananyag elméleti részének kellő elsajátítása mellett a diákok számára a legnagyobb, leghasznosabb segítséget az életszerű képi megjelenítés nyújtja, amelyben majdani foglalkozásuk, munkahelyük mindennapjaiból kaphatnak némi ízelítőt. Ennek elősegítése érdekében, az utóbbi néhány esztendőben, országosan egyre több tanulmányi intézményben alakítottak ki belső, zárt láncú televíziós hálózatot.

Különösen nagy a jelentősége az ilyen berendezések alkalmazásának a társadalomtudományokkal foglalkozó tanintézetekben — így elsősorban a pedagógusok, vagy a jogászok képzésében. Ezeken a helyeken — főként a joghallgatók esetében — ugyanis régóta gondot jelent a hallgatók számára a későbbiekhez szükséges megfelelő gyakorlati ismeretek hiánya. Megszerzésükre gyakran bizony nem elégségesek a szemináriumok, amelyeken túlnyomórészt az elméleti felkészültség, a tananyag puszta számonkérése a döntő. Leendő hivatásuk fogásaiból, mindennapi gyakorlatából azonban csak kevéssel ismerkedhetnek meg az ifjú jogászjelöltek. Az eddigi, úgymond: szükségmegoldás — például a tárgyalások csoportos megtekintése — viszont gyakran okozott időzavart a hallgatóknak, s többnyire ütközött az órarendjükkel is.

Az előző sorokban leírtakról — úgy is, mint előzményekről — beszélgettünk *dr. Dobler László*val, a Dékáni Hivatal vezetőjével, aki örömmel tájékoztatott arról, hogy *a jogi karon* nemrég vásárolt új technikai berendezéssel igyekeznek enyhíteni e sokszor panaszolt problémákon: az épületben *az idén hozták létre a zárt láncú televíziós hálózatot.* Az ötlet hozzá — a felmerült igények, s a technikai fejlődés figyelembevétele mellett — az a szegedi megyei bíróságon már jól bevált módszer adta, amellyel ott a fogalmazók továbbképzését segítik elő. A bíróságon gyakornoki idejüket töltő fiatal jogászok a három tanácsterembe beépített kamera segítségével, úgynevezett házi televíziós adásban követhetik nyomon egy-egy tárgyalás eseményeit, ismerkedhetnek meg még közelebbről az ügyész, az ügyvéd, illetve a bíró munkájával.

Ilyen „egyenes közvetítés" a hallgatóknak adott órákon természetesen nem lehetséges. Éppen ezért a jogi karon most kialakított televíziós rendszer legfontosabb eleme a video-recorder magnó és hordozható kamera, amellyel jól rögzíthetők a legfontosabb eljárási cselekmények — a tárgyaláson kívül például a nyomozás vagy a helyszíni szemle. Az így elkészített és szalagtárakba gyűjtött felvételek azután bármikor levetíthetők, s azokat a két tanteremben elhelyezett televíziókészülékeken tekinthetik meg a hallgatók. Nagy előnye még ennek a berendezésnek, hogy egy-egy jelenetet, lényeges mozzanatot akármikor megállíthatnak elemzés, értékelés végett. Ezt segíti továbbá az oktató és a technikus között fennálló díszpécsér telefonösszeköttetés. Az állóképekben táblázatok, törvénytárak és más dokumentumok kivetítésével pedig az oktatók előadásai, magyarázatai tehetők még szemléletesebbé. Mindezek mellett a tervek között szerepel még a hallgatók tanulmányait segítő televíziós műsorok — például a Jogi esetek, ENSZ-közgyűlések, tanácsülések stb. — rögzítése is. A szakmai gyakorlati képzésen túl kulturális célokra is szeretnék felhasználni a kari televíziós hálózatot.

Mint a hivatal vezetője elmondotta, nemrégiben mutatták be az oktatómunkát nagymértékben segítő technikai apparátust — egyelőre még a tanszékek dolgozóinak. Most már rajtuk a sor, hogy a szemléletes oktatáshoz szükséges megfelelő anyagot összegyűjtsék és feldolgozzák. Szeptembertől így még érdekesebb, színesebb, s leendő foglalkozásuk gyakorlásához is sok támpontot nyújtó szemináriumokon vehetnek majd részt a jövő jogászai.

(szalay)

A hivatásra nevelés jegyében

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola KISZ-tagsága május 9-én tartotta ez évi küldöttértekezletét. Az elnökségben helyet foglalt *Fabriczky András*, a KISZ Központi Bizottsága Egyetemi és Főiskolai Osztályának munkatársa, *dr. Dékány Klára*, a KISZ városi bizottságának első titkára, *Pádár Lászlóné*, a Megyei Úttörőszövetség képviselője, *dr. Kőkúti Lajos*, a főiskola MSZMP szervezetének titkára, *Nagy József*, a tanárképző főiskola KISZ-szervezetének megbízott titkára és *Sipos József*, a küldöttgyűlés elnöke.

A vezetőség nevében Nagy József titkár szólt hozzá

A KISZ-bizottság *beszámolója* tartalmazta az 1977/78-as mozgalmi év eseményeinek és tapasztalatainak értékelését. *Az agitációs- és propaganda tevékenységben* a KISZ KB 1974. október 30-i határozata alapján a szakmai-politikai témák kerültek előtérbe. Megvalósították azt, hogy új formák keresésével és megfelelő programokkal nagyobb számban vonták be a hallgatókat a rendszeres politikai képzésbe, amelyet a Politikai Képzési Munkabizottság irányított. Az ifjúsági vitakörökön a tagság 66,4, a magasabb képzési formákon pedig a 18,2 százalékba vett részt, azaz a hallgatók 84,6 százaléka részesült rendszeresen szervezett politikai képzésben. Előrelépést tapasztaltak a pártépítésben és a közéletiségre nevelésben. A mozgalmi év legfontosabb eseményeit, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulójáról való megemlékezést, valamint a Világ Ifjúsági Találkozó előkészületeit színvonalasan, a legmegfelelőbben bonyolították le.

Az ösztöndíjak odaítélésénél, a jutalmak felosztásánál *a tanulmányi munkafegyelmet* vették figyelembe. Az állami vezetés az elmúlt tanévben jutalomként 143 ezer forintot osztott ki, a jól dolgozó KISZ-aktivisták 82 ezer forintot kaptak. Eredményesen zajlottak le a tanulmányi versenyek, szép sikereket értek el a hallgatók a tudományos diákköri konferenciákon. A szakkörökben és a különféle műkedvelő csoportokban mintegy 200 hallgató tevékenykedett. A főiskola egyik legfőbb feladata a pedagógus hivatástudat kialakítása, ebben a KISZ-bizottság nagy segítséget nyújtott: megszervezte az első-éves ifivezetők foglalkoztatását, irányította a felsőbb évesek úttörő mozgalmi képzését, megteremtette a patronálások és korrepetálások rendszerét. A fizikai dolgozók gyermekeinek továbbtanulását segítő felvételi előkészítő munkában 85 főiskolás vett részt.

Az érdekvédelmi tevékenységben változatlanul a tanszéki hallgatói képviselet biztosította a tanszékek és a hallgatók jó kapcsolatát. Megkezdték az Érdekvédelmi Munkabizottság megalakítását. Az intézményi demokrácia fejlődéséhez hozzájárult az a jó együttműködés, amely a főiskola állami és pártvezetésével kialakult.

A közművelődés jegyében jó kapcsolatokat alakítottak ki a város vállalatainak KISZ-szervezeteivel. (DÉLÉP, Hajógyár, Kenderfonó, Vasöntöde, Szegedi Nyomda stb.). A főiskolán belül újabb formákkal gazdagodott a művelődés lehetősége, tartalma sokat javult, színesedett. Fizikus Napokat, Kollégiumi Hetet, Színházi Hetet rendeztek, képzőművészeti, fotó- és kézimunka-pályázatot hirdettek meg. Februárban megkezdte működését a főiskola közművelődési klubja, sokoldalúbbak lettek a Tamási Áron klub rendezvényei is.

Az Edzett Ifjúságért mozgalom keretében versenyt hirdettek a Tömegsport Kupáért, sok szép helyezést értek el a főiskolai hallgatók az Országos Egyetemi és Főiskolai bajnokságon. A tornászbajnokság mellett a főiskola rendezte meg az Országos Összetett Honvédelmi Versenyt, valamint a Nemzetközi Labdarúgó Tornát is. A Természetjáró Szakosztály kirándulásait állandóan nagy érdeklődés kísérte. A főiskolai sportrendezvények lebonyolításában nagy szerep jutott a testnevelés szakos hallgatóknak. Nem tudták viszont teljesíteni a tornaterem építése felett vállalt védnökségüket, mivel az építkezés megkezdése elmaradt.

A küldöttek hozzászólásai is a beszámoló főbb pontjait érintették. Így szó volt a tanulmányi fegyelem javításáról, a KISZ és a párt kapcsolatának továbbfejlesztéséről, a tudományos diákkörök támogatásáról. Hogy a város is jónak minősítette a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola KISZ-szervezetének munkáját, azt bizonyította, hogy a hozzászólások után dr. Dékány Klára átnyújtotta a *Kiváló KISZ-szervezet zászlót.* Szilágyi Jánosnak, a főiskola KISZ-titkárának pedig megköszönte azt az áldozatos munkát, amit távolléte ellenére is elvégzett a mozgalomban.

A szavazás után az új KISZ-titkár *Nagy József* III. éves hallgató lett. A KISZ-bizottság tagjai: *Árgyelán György, Bagi Zsuzsa, Bencsik Erzsébet, Bischof Katalin, Blahó János, Gera Zoltán, Kovács Imre, Mák István, Márton József, Nyíri Irén, Ombódi Katalin, Ötvös József, Tóth Dorottya* és *Tóth István.*

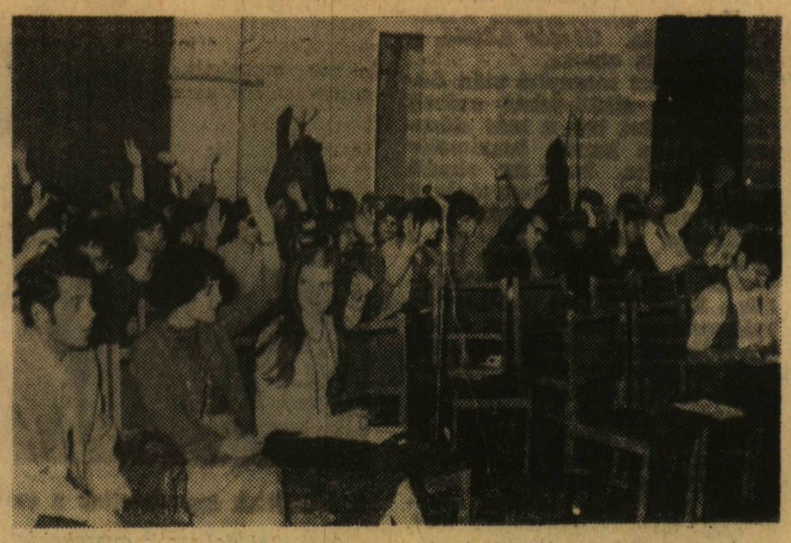

Elfogadták a beszámolót

Kedves Ismeretlen!

Mottó: „Barátaim
[egyenként elhagytak,
akikkel jót tettem —
[megtagadtak,
akiket szerettem, nem
[szeretnek,
akikért ragyogtam
[eltemetnek"

(Babits Mihály)

A napokban egy beszélgetés kapcsán alaposan kiértékeltük a felsőoktatási intézmények problémáját. Az talán természetes, hogy nem az oktatás színvonala, a férőhelyek kerültek elsősorban szóba, hanem a hallgatók. A vitát — (ami később inkább elemzés lett) a KISZ hetilapjának néhány hónapja megjelent írása bontakoztatta ki. A Magyar Ifjúság hasábjain arról írtak, hogy az egyetemen, főiskolán kétszer „bolondul" meg a hallgató. Az első évben — amikor új környezet, nagy lehetőség stb. — és a kikerülést megelőző évben, amikor a pályázati rendszer miatt a házasságba menekül a végzős.

Miért írom le mindezt? Sajnos, hinnem kell, nem vagy egyedül, aki a közelgő vizsgadőszak előtt alaposan kikészült idegileg. Persze, jól tudom, vannak, akik ilyenkor tapsolva mondják: van ideggyógyászati osztály is. Ezekre szót sem érdemes fecsérelni. Azon viszont feltétlenül el kell gondolkodni, miért és hogyan vezet az út a panaszáradatig, az öngyilkosság gondolatáig, addig, ameddig egy 18 éves lány fejében megfordulnak a fenti gondolatok, és mindaz, amiből szinte egyenesen következik a hit, szembefordul velem a világ. Amikor az egyetemre kerültél a gondtalan diákévek után, végre szabad lettél. Az iskolai anyagot akár naponta kérdezhették — itt félévenként iratnak zárhelyi dolgozatot, a kimaradásaidról sem kell beszámolni, és kedvező szülői háttérrel a jó albérlet is segítség volt ahhoz, hogy hidd: nem is olyan ördöngős dolog a középmezőnyben maradni. Ám most, amikor közös ismerősünket sírva kerested meg — segítséget remélve —, a hited már cserben hagyott. Akik csak addig voltak barátaid, míg a pénzed tartott, most mit sem törődnek veled. A beszámolóra utasítás bizony nem szerencsés, főleg ha ez felborítja a tervezett vizsgaidőszak beosztását, és ekkor még az egyedüllétet is érezni, belátom, nem egyszerű.

Megértelek, de nem sajnállak. Persze az is lehet, ez utóbbira semmi szükséged, de látva a kétségbeesésedet, úgy gondoltam, e néhány sor gyógyír lehet.

Egyik leányismerősöm egy beszélgetés kapcsán a fiúk és a leányok kapcsolatának helyzetét így foglalta össze: azért, mert főiskolások vagyunk, nem tolódott ki az érzelmi életünk 4—5 évet. Igazat adtam neki. De hiszem, hogy a forrófejűség, a lehetőséggel való élés, a meggondolatlan kapcsolatok és ezek következményeiért való felelősségvállalás sajnos, a 18 évesek között egyre gyakoribb. A Te ügyed apró, hétköznapi. Amikor ezt a nyílt levelet a szerkesztő asztalára teszem, egy ünnepélyesnek tűnő versrészlet jut eszembe, melyet *Rákos Sándor* írt:

„Most lehet értelme a tettnek
a tetteidre jól vigyázz!
Most lehet értelme a célnak
a céljaidra jól vigyázz!"

— LES —

Diák-újságíró-majális

Amit a L' Humanité megtehet miért ne tehetnénk meg mi is? — tették fel maguknak a kérdést a nyíregyházi tanárképző főiskola diáklapjának szerkesztői. Hamarosan a választ is megadták saját kérdésükre: a nagy francia pártlap példáján fellelkesülve 1977-ben megrendezték az első *„Tanítani-Majálist"*. A *Tanítani* a mindössze néhányszáz példányban megjelenő diákújság neve. A Majális pedig... Nos, az idén május 1-én másodszor rendezték meg a nyíregyházi főiskola parkjában. Hogy milyen volt? Idézhetnénk Aranyt: „Volt ott minden, mi a szem-szájnak ingere..." *Vattacukor és kolbász, jegyzet- és rajzkiállítás*, a főiskolások (nem rajszakosok) szemináriumi „alkotásaiból", melyekből megtudhattuk, hogy az unalmas előadásnak is meg van a haszna: elősegítik a művészi ambíciók kifejlődését...

Részt vehettünk egy *tréfás esküvői szertartás*on is, melynek során az anyakönyvvezető ünnepélyes keretek között házastársaknak nyilvánította a „Tanítani" főszerkesztőjét és a kollégiumi stúdió vezetőjét. A rendhagyó esküvői szertartás külön érdekessége volt: az ifjú pár mindkét tagja hímnemű... (A nászéjszakáról, illetve a válóper részleteiről nem kaptunk jelentést...) Viszont a „Tanítani" szatirikus különkiadásából, a *Vadonat-újság*ból mindenki megkaphatta a a saját magáét...

Szegedi képviselői is voltak a műsornak: *a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola operaszínpada Nyíregyházán is nagy sikert aratott.*

Az élelmes szerkesztők összekötötték a kellemest a hasznossal. *Kétnapos tanácskozásra meghívták és vendégül látták a testvér-diáklapok képviselőit.* Jöttek az újságíropalánták az ország minden részéből: Pécsről, Egerből, Kaposvárról, Esztergomból, a közeli Debrecenből és örömmel közölhetem: mi szegediek is elküldtük „kémeinket".

A kétnapos tanácskozás legfőbb tanulsága: problémáink hasonlóak. (Helyszűke, példányszám emelés, terjesztés, az aktív újságírójelöltek hiánya.) Gondolataink, cikkeink is. Elhatároztuk tehát, hogy gyakrabban kicseréljük őket, ezért jövőre is találkozunk.

— dezső —

Pályázati felhívás

A Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségének tagegyesületeként működő Magyar Iparjogvédelmi Egyesület Csongrád megyei Szervezetének vezetősége az alábbi témák kidolgozására

pályázatot

hirdet. A pályázat témái:

1. Szabadon választott téma az iparjogvédelem köréből, különös tekintettel a regionális jellegre. (Egyes újítói- vagy szabadalmi jogi problémák megyei vonatkozásai.)

2. A know-how-al összefüggő kérdések megyei ipari vállalatok vonatkozásában.

A fentiekben meghatározott témákra a kiíró szerv a következő pályadíjakat tűzi ki:

I. díj	**3000 Ft**
II. díj	**2000 Ft**
III. díj	**1000 Ft**

A bíráló bizottság a díjtételektől eltekinthet, illetve azok összegét valamennyi kategóriában csökkentheti megfelelő pályamű hiányában.

A pályaművek minimális terjedelme mintegy 30 gépelt oldal, a pályamű színvonalától függően a bíráló bizottság kisebb terjedelmű pályaművet is elfogadhat és jutalmazhat.

A pályázaton a József Attila Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának nappali és esti tagozatos hallgatói vehetnek részt.

A pályamunkában felhasznált forrásanyagot lábjegyzetben kell feltüntetni.

A pályamunkákat jeligével ellátva (és jeligés borítékot mellékelve) két példányban a Magyar Iparjogvédelmi Egyesület Csongrád megyei Szervezetének címére (Szeged, Kígyó u. 4. Technika Háza) kell beküldeni. A jeligés borítékban kell feltüntetni a szerző nevét, lakcímét, évfolyamot. Csak a díjnyertes pályázatokhoz mellékelt borítékok kerülnek felbontásra.

A pályázatok benyújtásának határideje: 1978. október 30.

Ballagó gyógyszerészhallgatók a megyei városi tanács épülete előtt a Széchenyi téren

Csoportképünk a Ságvári Endre Gyakorló Gimnázium végzős diákjairól készült

Vándorzászlós számadás

A KISZ József Attila Tudományegyetemi szervezete május 11-én délután az aulában tartotta meg küldöttgyűlését, amelyen megjelent és az elnökségben foglalt helyet *dr. Vastagh Pál*, a KISZ KB Intéző Bizottságának tagja, *Kulcsár Péter*, a Csongrád megyei KISZ Bizottsága titkára, *Halász Anna*, a városi KISZ-bizottság munkatársa, *Deák Béla*, az MSZMP városi bizottságának titkára, *dr. Székely Sándor*, a JATE pártbizottságának titkára, *dr. Antalffy György*, az egyetem rektora. Az egyetem ifjúkommunistáinak képviselőit és a vendégeket *Forrai József*, a küldöttgyűlés elnöke köszöntötte, majd a Ságvári Endre gyakorló általános iskola úttörőcsapatának tagjai üdvözölték a küldöttértekezletet. Ezt követően sor került a munkabizottságok megválasztására.

Forrai József nyitotta meg a küldöttgyűlést

Az egyetem KISZ-szervezetének 1977/78-as mozgalmi évi tevékenységéről Csernus Sándor titkár ismertette az egyetemi KISZ-bizottság *beszámolóját.* (Tekintettel arra, hogy legutóbbi lapszámunkban a kari küldöttértekezletekről szóló tudósításokban részletesen elemeztük a JATE KISZ-eseinek munkáját, a beszámoló részletes idézésére ehelyütt nem térünk ki.) Az egyetemi KISZ-bizottság titkára a beszámoló után a kiemelkedő munkát végző KISZ-tagoknak jutalmakat adott át. *A KISZ-bizottság jutalmát kapta Tarcsay Tamás, Magyar Csaba, Gál György, Rácz Éva, Boros Imre, Walter Mária, Biczók László, Kelemen Ildikó, Fonyó Éva, Deák Péter, Vári Sándor, Karikó Katalin, Varga Ilona, Sipos Ilona, Vastagh Györgyi, Nagy Erzsébet, Mihalics Vera, Kovács László, Pethő Tünde, Szabó Éva, Nagy Zsuzsa, Simon János, Koncz Sándor, Kiss Barna, Hudák László, Dombovári Ottó, Oláh Béla és Hajdú Antal.*

Ezek után *dr. Rákos István*, az MSZMP JATE Végrehajtó Bizottságának a KISZ-szervezet munkájáról alkotott értékelését ismertette. Elismeréssel szólt a sokrétű tevékenységről, megállapította, hogy az egyetem ifjúsági szervezete sikeresen teljesítette a a kijelölt feladatokat. Hangsúlyozta: *„A kialakult formákra építve lehetőségek nyílnak a tartalmi munka elmélyítésére.* Éppen ezért a végrehajtó bizottság támogatja a KISZ-bizottság azon törekvéseit, amelyek a szervezeti fegyelem, a testületi munka operatív jellegének erősítését szolgálják. A KISZ-bizottság fontos feladatának tartja az alapszervezetekben folyó politikai nevelőmunka segítését, ellenőrzését, és a vezetőképzés hatékonyságának fokozását."

A további hozzászólók foglalkoztak a kollégiumok átszervezésének kérdéseivel, a társadalmi munkaakciókban a KISZ- és az állami vezetés együttműködésének lehetőségeivel, a szakmunkásképző intézetek patronálásával, s a három kar e téren való közös munkálkodásának lehetőségeivel, a politikai képzés eredményeivel és problémáival, valamint az Oktatói Dolgozói KISZ-szervezet munkastílusának, értékelési rendszerének kérdéseivel.

A KISZ Központi Bizottsága és Intéző Bizottsága nevében *dr. Vastagh Pál* köszöntötte a küldöttgyűlést. Elmondotta, hogy a felsőbb KISZ-szervek magasra értékelik a hosszabb távon is egyenletesen fejlődő, kiegyensúlyozott, az új feladatok sikeres megoldása érdekében új és új kezdeményezésekkel jelentkező ifjúsági szervezet munkáját — ennek bizonyítéka az idén immár harmadszor odaítélt Vörös Vándorzászló. Rámutatott arra, hogy a *továbblépéshez kiemelten kell figyelembe venni a KISZ nevelő feladatait, a társadalmi elvárásokat és a mozgalmi munka emberi oldalaira kell összpontosítani.*

A hozzászólások és a titkár válasza után a küldöttgyűlés egyhangúan elfogadta a KISZ-bizottság beszámolóját, majd sor került az egyetemi KISZ-szervezet új tisztségviselőinek megválasztására. *A JATE KISZ-szervezetének titkára Csernus Sándor. Az Egyetemi Bizottság tagjai: Benkovics Márta* (TTK), *Bertalan Ákos* (OD-KISZ), *Dombóvári Ottó* (JTK), *Fenyvesi Erzsébet* (BTK), *Hajdú Antal* (JTK), *Hudák László* (JTK), *Kozma Sándor* (TTK), *Magyar Csaba* (TTK), *Czinkóczkyné Meskó Eszter* (OD KISZ), *Nagy Zsuzsa* (BTK), *Pethő Tünde* (BTK), *Simon János* (BTK), *Szondi Ildikó* (JTK) és *Tarcsay Tamás* (TTK). A megválasztott egyetemi bizottság nevében *Csernus Sándor* köszönte meg a bizalmat, segítséget kérve az egyetem valamennyi KISZ-tagjától. A választók nevében *Forrai József* kívánt jó munkát mindenkinek a következő mozgalmi évre, majd bezárta a küldöttgyűlést.

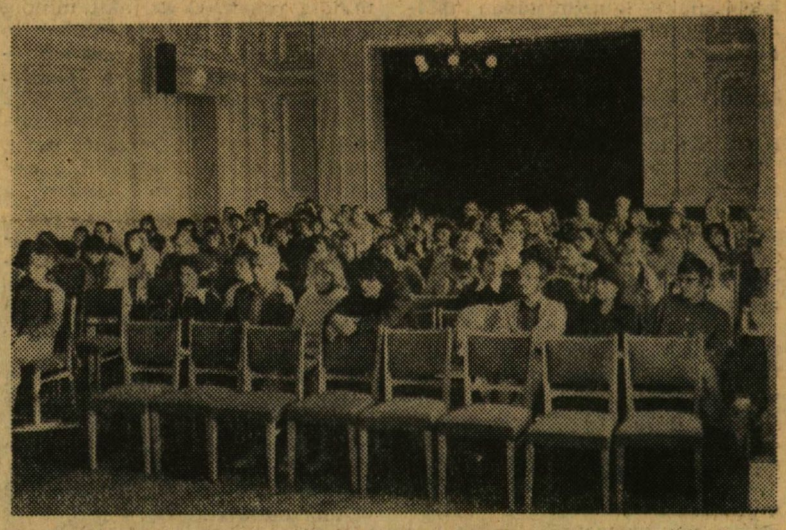

A tudományegyetemi KISZ-tagok képviselői

Az Ifjúság Napján

Az elmúlt két évhez hasonlóan az idén is megünnepelte az Ifjúság Napját a Szegeden tanuló Jugoszláv Egyetemisták Tagozata.

A május 6-án megrendezett egésznapos program keretében délelőtt sportrendezvényre került sor a SZOTE-pályán, ahol a SZOTE, a JATE, a JGYTF hallgatói, valamint a szabadkai gimnázium sportolóival megerősített jugoszláv egyetemisták csapatai férfi és női kosárlabdában, asztaliteniszben, férfi kispályás labdarúgásban és kézilabdában mérték össze erejüket és ügyességüket. A sporttalálkozók után a SZOTE-klubban *Milenko Nebrigic*, a JSZSZK budapesti nagykövetsége konzuli osztályának első titkára adta át a Vajdasági Szocialista Ifjúsági Szövetség serlegeit a győzteseknek. A díjkiosztást ünnepi műsor követte, amelyben Tito köztársasági elnök életútjáról, valamint Jugoszlávia eddigi eredményeiről emlékeztek meg a szomszédos ország Szegeden tanuló hallgatói.

Az ünnepség a szokásos állófogadással, majd az azt követő táncos, zenés mulatsággal zárult.

Bővülő kapcsolatok

Milyennek kell lenni a kapcsolatnak magyar és külföldi intézmény között? A kérdésre a mindennapok emberének természetes logikájával adnék választ. Feltétlenül több területet öleljen fel, aktív cserekapcsolat jöjjön létre. Fontos, hogy tartalmilag is kielégítse mindkét fél igényeit.

Ilyen alapokból kiindulva veszszük szemügyre *főiskolánk ifjúsági szervezetének külügyi kapcsolatait.* Az év elején kitűzött cél a tartalmas csereprogramok lebonyolítása volt. A fő tartalmi kérdés mellett az addigihoz képest valamivel több területen történt kapcsolatfelvétel. Ez jelentkezik a programok számának növekedésében is, s nem utolsósorban az anyagi keretben. Bizonyára mindenki tisztában van azzal, mennyire függ ilyen jellegű munkánk az anyagi keret adta lehetőségektől. Az idei év költségvetésében többet terveztünk erre a reszortra, de az év vége felé úgy tűnik, hogy még ez sem lesz elég.

A már hagyományos építőtábori cserekapcsolaton kívül a három testvérintézménnyel, a *Potsdami Pedagógiai Főiskolával, a Krakkói Pedagógiai Főiskolával* és a *Nyitrai Pedagógiai Fakultással* arra törekedtünk, hogy *a kulturális és sport területek bevonásával élénkítsük kapcsolatainkat.* Így került sor az év folyamán úgynevezett disco-cserére, nemzetközi lagdarúgó tornára, tudományos diákköri találkozókra való meghívásokra. Meg kell említenünk, hogy ez utóbbin a krakkói vendégeink a pedagógiapszichológia szekcióban munkájukkal nagy elismerést szereztek. Meghívtuk partnereinket színházi hetünkre, amiről elégedetten nyilatkoztak.

Legszélesebb körű kapcsolatunk a krakkói és a nyitrai testvérintézményeinkkel van. Kölcsönös meghívásra több alkalommal sítúrát, hegyi-túrát szerveztünk az év közben, a hosszabb idő óta jól dolgozó KISZ-tagjaink jutalmazására. A nyári nagy feladatok közé tartozik a nemzetközi építőtábor megrendezése Jánoshalmán.

Jövő évi terveinkről annyit, hogy kulturális területen látjuk a legjobban továbbfejleszthetőnek kapcsolatainkat. Ennek érdekében a Tamási Áron KISZ-klub és a krakkói Bakaar klub külön kapcsolatot létesített. Szeretnénk jazz zenekarok cserelátogatását megteremteni, valamint irodalmi színpadunk és a krakkói főiskola ifjúsági színpadának kölcsönös külföldi bemutatkozását valóra váltani.

— ti —

Néhány szó a műveltségről

Napjainkban sok vitát okoz a műszaki értelmiségiek egyoldalú műveltsége, olvasottsága. Ha átnézzük napilapjainkat, úgy találjuk, túl sokat ostorozzák őket. Csak őket. Ez a „csak" azért került a mondat elejére...

Vidéki tanítási gyakorlatról hazaérkező diákokkal beszélgettem nemrégen. Panaszkodtak. Nem azért, mert nem sikerült a „próbatanítás". Az többé-kevésbé sikeres volt. Inkább azért, mert a tanárokban csalódtak. Általános volt az a tapasztalatuk, hogy szakmai kérdéseken kívül nem igen tudtak velük elbeszélgetni. Ha egy filmről, esetleg színházi előadásról esett szó, a diákokon kívül nem akadt vitaképes. Sajnos, a hospitálási órákon sem láttak olyan pedagógust, aki nemcsak tanított volna, hanem a komplex nevelés értelmében vezette óráit. Pontosabban egy néhány éve végzett magyar szakos tanár volt az, aki egy Váci-vers ürügyén beszélt a huszadik század égető társadalmi és politikai problémáiról, a tudományos technikai fejlődésről, egyszóval arról, ami körül vesz bennünket. (Ő azonban csak egy volt a harminc fős tantestületből.) Mégis, ha a tanáriban szóba került ez a fiatalember, a kollegák egy része jóindulatúan mosolygott, másik része pedig tudomást sem vett oktatási-nevelési elveiről. Minek az a sok duma, mondták, a felére sem figyel az a gyerek. Ha meg kérdez, úgy is csak arról, amit a tévében látott. Azt meg mi is láttuk, tudunk hát válaszolni is. Mert a tévét, azt nézték a tanárok is. Persze, csak a főműsort. A jó krimiket, vígjátékokat. Olvasásra nincs idő, színházba nem járnak, mert „ki kell öltözni", az aktuális politikai kérdésekről meg a heti egyszeri kártyaparti közben, néhány pohár után beszélgetnek. Tanítani a néhány év alatt már megtanulnak úgy, hogy a szakmai önképzést is másra hagyják. Van persze olyan is köztük, aki képezi magát, de csak és kizárólag szakmán belül. Ő a bevált módszerek pedagógusa, csak éppen arról feledkezik el, hogy nemcsak tanítani; nevelni is kell.

Nem vitatom, bizonyára van némi diákos túlzás ezekben a mondatokban. Mégis, észre kell venni a humán műveltségűek szakmai barbárságát is.

Nemcsak a mérnökök, a fizikusok, a vegyészek között akad „pallérozatlan elme". A vád nemcsak őket érinti. Mindenkinek szól ez, aki csak a saját munkáját, szakmáját favorizálja. Be kell végre látnunk, hogy a huszadik században az egész világról tudomást kell vennünk, hogy megértsük, — s megértessük másokkal.

G. R.

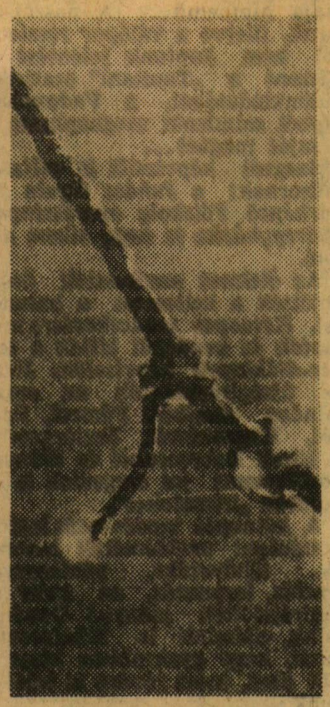

A fotópályázaton díjat nyert főiskolai hallgató, Takács István képe: Egy csepp tavasz

Akadémiai tisztség

A Magyar Tudományos Akadémia 138. közgyűlésén az Akadémia elnökségének tagjává választotta *Szőkefalvi-Nagy Béla* akadémikust, a JATE tanszékvezető egyetemi tanárát.

Kutatócsoport

A József Attila Tudományegyetem *Új- és legújabbkori Történeti Tanszékének* kezdeményezésére, s oktatóinak részvételével *nemzetiségi kutatócsoport alakult Kecskeméten*, ami a Bács-Kiskun megyében élő, nem magyar anyanyelvű lakosság történetének feldolgozására vállalkozik. A tanulmányok első kötete várhatóan ez év végére készül el.

Közelképek kubai küldötteinkről

Dobos Katalin

A főiskola Április 4. úti gyakorlójának labirintusában találom meg. Műszaki tanszék — *Dobos Katalin* tanársegéd.

— Tudod, el sem hiszem, hogy éppen engem választottak, s főként az ért váratlanul, hogy a KISZ KB javaslata alapján juthatok a VIT-re. Rendkívül nagy megtiszteltetés ez számomra. Az igaz, sok munka előzte meg. Már a Radnóti gimnázium KISZ-szervezetében is aktívan dolgoztam, mint vezetőségi tag. Az egyetemen negyedéves koromban a munkásparaszt származású gyerekek korrepetálását nagy kedvvel végeztem, hisz ez számomra mind pedagógiai, mind szakmai tapasztalataim növekedését jelentette. Arról nem is beszélve, milyen jó érzés az, ha úgy érezzük, másokért tettünk valamit. Ezzel a munkámmal érdemeltem ki, hogy első ízben nemzetközi építőtábor vezetője lehettem az NSZK-ban.

— Ez rendkívül érdekes munka volt. Nemcsak irányítási, de szervezési feladatokat is el kellett látnom. Az ott szervezett táborokban ugyanis az élelmezéstől a diákok szórakoztatásáig mindent a táborvezetőnek kell megszerveznie. Tárgyalni a polgármesterrel, a munkaadókkal és persze, a munkavállalókkal is. Nagyon sok érdekes emberrel találkoztam ezekben a táborokban, mert az első meghívást még négy követte. Vizsgázhattam magam és mások előtt emberismeretből, pedagógiából.

1972 óta a főiskolán KISZ-patronáló tanárként szeretnék a diákok javára tenni. Ezért az utóbbi időben az ifjúságpolitika felé orientálódtam. Elvégeztem az ifjúságpolitikai speciálkollégiumot, jelenleg filozófia szakosítóra járok. A tanszék alapszervezete — a Műszaki alapszervezet —, igen jó kollektíva, olyan, ahol remekül lehet dolgozni. Az alapszervezetben végzett tevékenységem rendkívül előnyös tanári- és pártmunkámban, 1975 óta ugyanis párttag vagyok.

— Kubáról már minden fellelhető szakirodalmat beszereztem, s ezek egy részét már tanulmányoztam is. Különösen érdekel az ottani népzene, ezért fényképezőgépem mellé a magnómat is becsomagolom utipoggyászomba. Elsősorban a VIT légköre izgat! Hogyan alakul ki barátság a résztvevők között, hogyan vélekednek különböző országok fiataljai az aktuális politikai nézetekről — és hogy hű maradjak önmagamhoz — milyen tapasztalatokkal bírnak az építőtáborok szervezésében.

Dobos Katalin 1977-ben Kiváló Ifjúsági Vezető kitüntetést kapott.

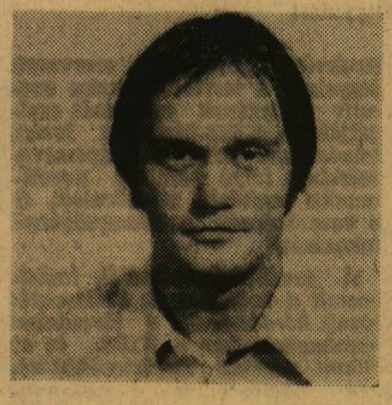

Csernus Sándor

Tudom, hogy mindig elfoglalt, mindig rohan. Ő az, akit mindig keresnek. Kezében telefonkagyló és idegesen topog. Tegnap — mikor megbeszéltük a találkozót — megígértem, csak pár percig zavarom. Amit kérdezni akarok, nem sok, őt magát pedig nem nagyon kell bemutatni. Sokan ismerik *Csernus Sándort*, a JATE KISZ-bizottságának titkárát. Van aki még hallgató korából, hisz nemrégen, 1975-ben végzett francia-történelem szakon. Van, aki még az Egyetemi Könyvtárból, mert tanulmányai befejezése után itt dolgozott.

— Ha arról akarsz faggatni, hogyan kerülök én a VIT-re, már is le kell szögeznem, nem „saját" érdemeimért. Én a VIT-en a JATE KISZ-tagságát képviselem, mivel elnyertük a KISZ KB vándorzászlaját. Ez a kitüntetés kollektív munka eredménye, illő lenne hát, hogy minél többen jelen legyünk a baráti találkozón. A keretlétszám azonban szűk, így esett a titkárra a választás.

— *Beszélj mégis magadról, hisz úgy tudom, elismerésekben gazbag KISZ-es múlt van már mögötted!*

— Hát igen! A Radnóti Miklós gimnáziumban érettségiztem 1968-ban, s már addig is több KISZ vezetői megbízást kaptam. Az egyetemen először kari, majd egyetemi agitpropos lettem, 1974-óta vagyok párttag. 1977-ben a JATE KISZ-bizottság titkárává választottak. Munkámat mindig igyekeztem a legjobban végezni, mégis váratlanul ért a hír, 1975-ben, hogy megkapom a KISZ KB Dicsérő Oklevelét. Valószínű, hogy a későbbiekben sem csalódtak bennem, egy évvel később 1976-ban a Kiváló Ifjúsági Vezető kitüntetéssel jutalmaztak. Ez a megbízatás számomra újabb öröm, nemcsak azért, mert bíznak bennem, de bizonyára óriási élmény lesz, hogy végre megismerhetem azoknak a kubai diákoknak a hazáját, akik nálunk tanulnak, akikkel már sikerült itt is jó barátságot kötni. Természetesen elképzelhető, hogy ezen a demonstráción újabb barátságok szövődnek majd. Örülnék, ha sikerülne egyetemünk külkapcsolatait bővítenem.

— *Hogyan készülsz az utazásra?*

— Jaj, ne is említsd! Alig jut időm az olvasásra, a jövő héten doktorálok. Ennek ellenére, szeretném, ha sikerülne minden fontos ismeretet elsajátítanom erről az országról. Történelmét elég jól ismerem, emellett képzőművészetére, no meg temperamentumos zenéjére vagyok kíváncsi.

Ádám Edit

— Szia, épp hogy ideértem! Tudod, most írásbeliztem angolból, nem tudtam előbb jönni! Szóval, kubai utazásomról beszélgessünk? Képzeld, épp a műtőből rohantam a megyei KISZ-bizottság ülésére, ahol barátaim már gratuláltak. Először nem tudtam mihez, aztán elém tették a kubai VIT-re utazók névsorát, köztük az enyém: *Ádám Edit*, IV. éves orvostanhallgató.

— Nem nehéz kitalálni, mivel érdemelte ki ezt a megtiszteltetést. A Tömörkény gimnáziumban már az első évben alapszervi titkár, később az iskola csúcsvezetőségben látja el a titkári teendőket. Tizennyolc évesen, 1973-ban elnyeri a KISZ KB Dicsérő Oklevelét. Felvételizik az Orvostudományi Egyetemre, de helyhiány miatt elutasítják. Munka következik, majd sikeres felvételi. S aztán?

— Megint egy fejesugrás, hisz mindjárt az első évben alapszervi titkár lettem. A második évben kari szervező titkárként dolgoztam, harmadévtől pedig mint egyetemi szervezőtitkár. 1977 óta a megyei KISZ-bizottságban képviselem egyetemünk fiatalságát.

— *Mint egyetemi szervező titkárnak, mi volt a legnehezebb és legfontosabb feladat számodra?*

— A társadalmi munkák szervezése. Itt a SZOTE-n erre évek óta nem volt idő, kedv, energia. Az utóbbi két évben aztán mintha kicsit előbbre léptünk volna. Sőt, az idén mi szervezünk építőtábort az orvosegyetemek számára.

Nézem az energikus mozdulatokat, a biztató, mosolygó arcot.

— Tudod nálam a munka belső kényszer. Eleinte voltak nehézségeink is, nem tudtam jól beosztani az időmet. Most „öreg koromra" kialakítottam egy szervezési munkacsoportot, s a csoport tagjaival közösen már könnyebben látjuk el a ránk háruló feladatokat.

— *Szüleid hogyan fogadták a hírt, hogy küldött leszel a VIT-en?*

— Rettenetesen oda voltak! Egyrészt az örömtől, másrészt az aggodalomtól. Mindketten Bordányban tanítanak, s valószínűleg tőlük örököltem a mozgalmiságot. Édesanyám már mindent elolvasott, minden térképet és földgömböt átböngészett. Na persze, én is készülök az útra! A városi VIT-vetélkedőn részt vettem az évfolyamtársaimmal, és mint csapattag, sikerült alaposan felkészülnöm. Pedig, akkor még nem is sejtettem, hogy kimehetek. Remélhetőleg nyelvi problémáim nem lesznek, németül és angolul beszélek.

GRÓF ROZA

Lodz-i látogatás

Szegedről május 10-én néhány napos látogatásra Lodzba utazott a JATE delegációja. A küldöttség tagjai voltak *dr. Rácz János* oktatási rektorhelyettes, *dr. Nagy Lajos* egyetemi tanár, *dr. Harangozó József*, a JATE szakszervezeti bizottságának titkára, *Papp István*, az egyetemi pártszervezet végrehajtó bizottságának tagja és *Bertalan Ákos*, az Oktatói-Dolgozói KISZ-szervezet titkára. Utazásuk célja az volt, hogy fejlesszék és bővítsék a lodzi testvéregyetemmel fennálló kapcsolatokat.

A két egyetem közötti együttműködés alapján látogatott május közepén Lodzba a JATE néptánc csoportja is. A 35 főből álló együttest *dr. Simoncsics János* közművelődési főelőadó vezette.

Rövid ott-tartózkodásuk során másfél órás műsorösszeállítást mutattak be lodzi barátainknak. Az előadást nagy érdeklődés fogadta, hisz nemcsak a dunántúli, felső-tisza vidéki táncokkal ismerkedhettek meg a nézők, hanem az erdélyi magyar és román motívumokkal is. A táncokat felváltó zenei blokkok pedig néhány taktus erejéig ízelítőt adtak népzenénk tárházából. A szegediek számára szervezett programok közt szerepelt a testvéregyetem néptáncosainak próbáján való részvétel is. Itt a gyakorlatban leshették el egymás mozdulatait, sajátíthatták el az alapvető motívumokat.

Három fiatal művész*

Három kiállító művészünk egyik kiemelkedő mesterével, Vinkler Lászlóval sokat beszélgettem alkotói problémákról. Ő hangoztatta többször, hogy ennek az új nemzedéknek — amelyikhez *Bakacsi Lajos, Pataj Miklós* és *Sinkó János* tartozik — módja volt — és van — arra, hogy szabadon, szellemi béktyóktól mentesen alakíthassák ki az ő új élethelyzetükhöz mért új alkotói módszerüket. Anélkül, hogy a hagyomány meggyalázói lennének. Hiszen minden idők legjobb művészi teljesítményeiben mindig megvolt az anyag, az eszköz és az indulat egysége, s ez az ő művészetüknek is jellemzője.

Ennek az egységnek az érvényesítésére — jobb kort el nem lehet képzelni, mint épp ezt a kort, amelyik a lét és a tudat összefüggéseit kényszerít boncolgatni, a lét primér voltának hangsúlyozásával.

Csakhogy az Anyag, a Lét nem oly egyszerű, mint ahogyan azt a XX. századig vélte az emberiség. A külső világot érzékelő műszer, a szem — nem elég a belső világ, a tudat, az agy törvényszerűségeinek felmérésére és művészi hőfokon történő kivetítésére.

Három fiatal művészünk egy korábbi kiállítás katalógusában azt vallotta: „Szeretnénk, ha másoknak is tetszene mindaz, amire mi rácsodálkozunk." Nos, világos dolog — képeik láttán —, hogy a Létre, a való világra csodálkoznak rá mindhárman. Ám a való világ szférája nálunk már kozmikussá tágulhatott. Mind a mikro- mind a makrokozmosz határai — hála a csodálatos emberi agynak — végtelenné szélesedtek.

Bakacsi Lajos, a felfedezett belső világ filozófusa — ezt minden művészi eszközzel hangsúlyozza is. Mintha Bakacsi mindenmód arra terelné figyelmünket — erőt sugárzón szuggesztív tus-vonalaival —, hogy pl. a tenger nem csupán az emberi szem látóképességébe befogadható, önmagában is borzongatóan magasztos látvány, — hanem *a Tenger* — nagy „T"-vel, jelképesen is a Lét és Anyag összefeszülése; kozmikussá nőttetett, titokzatos Erő. A tenger — figyelmeztet Bakacsi — az emberi *benső* világ vibráló ezerarcúsága — és summázata. Épp ezért bonyolultabb a puszta látványnál. Olyan, amilyennek Hérakleitosz látja; aki ezeket a csodálatos sorokat írta: „A tengervíz a legtisztább — és egyben a legtisztátalanabb. A halak számára iható és maga a menekvés — az ember számára ihatatlan és maga a halál." — E grafikák is ezt sugallják. Azt, hogy a benső világ szférái bonyolultak, ellentmondásosak — de *nem* megoldhatatlan a rejtélyük. Csak *rendet kell teremteni* benne... Az elmúlás: a halál ellen — a rendteremtés a legjobb orvosság.

Hármójuk közül *Pataj* művészete a leglíraibb. Mintha lehelletfinom, lebegő felületeivel — *verseket* mondana. A vissza-visszatérő ablakmotívum elárulja gazdag érzésvilágát, a külső és belső igazságokon való rokonszenves, meditatív szemlélődését. Gyöngyházfényű képei az ecset költőjévé avatják Patajt. Az *Enteriőr*, a *Tanya rom*, az *Adria* című alkotásain a való anyag *poézissé* lényegítése, sőt *légiesítése* dominál. Színeinek tündöklése — egy bensőséges ragyogású világ varázslatosan szép vallomása.

Sinkó János új alkotásain új anyaggal, új eszközökkel, ám eredendő mondandójával birkózik. Eredendő mondanivalója: „Ember, az atomkorszakban se feledkezz el a *harmóniáról*, *a zene* megújító hangjairól — a *játékosság* örömeiről." A tárgyi világ és a szellem szférái határán felfénylő bűvös színei mintha ezt üzennék a legerőteljesebben a szemlélőnek. Sajátos, lilás-rózsaszínes világa segítségével hárfára kottázza az atomkori ember lelkének legszebb melódiáit. — Nyilván sokáig zeng-visszhangzik majd bennünk ez a zenét-idézőn cizellált álomvilág.

DÉR ENDRE

(*Elhangzott a kiállítás megnyitóján a JATE-klubban.)

A Perzsa Öböl felé

(VII. rész)

Mire felébredtem, már *Damaszkusz* határán voltunk. Álmosan, éhesen kászálódtunk le az autóbuszról, a nagybazár mellett. Ismerős a környék, pár éve sokat kóboroltam erre. (Itt kaptam az első paratífuszt és fertőző májgyulladást is.) Még korán van, a buszállomáson alszunk egyet. Édes süteménnyel kínál bennünket egy család, jól esik, mert éhesen érkeztünk. Mire aztán megindul a pezsgő élet, mi is keresünk szállást. Kétszáz méterre felfelé szállót találunk (2 dollár egy két személyes szoba.) Sétálunk a városban, a régi negyed sikátorai között, felkeressük a nagy bazárt, ahol idegenforgalmi jellegű, mégis szép, finom_ művű, rézkereteket árulnak.

Este az úton megismert egyetemisták vendégei voltunk, egy vendéglőbe vittek — de itt is csak szigorúan férfiak láthatók, dominózással, kártyázással ütik agyon az időt. Közben arról beszélnek, hogy megy a soruk, mit tanulnak.

Homs, Parmyra

Hajnalban szedjük a sátorfánkat, irány Homs. A buszon katona ül előttem, fülén golyó ütötte, kör alakú lyuk. Egy fiúval ismerkedtünk meg, meghívott bennünket, látogassuk meg őket.

Legalább 50 gyerek követett minket, mire megérkeztünk hozzájuk. A mama a lánytestvérekkel együtt azonnal sok fogásos ebédet készített, de ők hátul a konyhában maradtak, csak a fiúk lehettek velünk.

A papa cukorgyárban dolgozik, éppen mennie kellett, de vendéglátónkkal még sokáig szövegeltünk, mesélte élete folyását, mely számunkra eléggé sivárnak tűnt.

Reggel megnéztük a bazárt, a rézművesek utcáját, figyeltük hogy futtatják be cinnel a nagy vörösréz edényeket. Aztán irány *Parmyra*, a „sivatag királynője". A város 150 kilométerre a sivatag egyik oázisában van. Valaha fontos kereskedelmi csomópont volt, erre vitték át az Indiából és Kínából hozott árukat. Rómaiak pusztították el a várost, de nem teljesen — hagytak még látnivalót. Nagy területen oszlopso_rok, palota és templomsorok, egy amfiteátrum, jó állapotban. Az ókorból megmaradt legnagyobb romhalmaz terült el előttünk.

A hegyen vár áll — a romok köveiből építették már az iszlám idején — de a szobrokat gondosan összetörték, mert élőlényt ember nem teremthet, nem ábrázolhat.

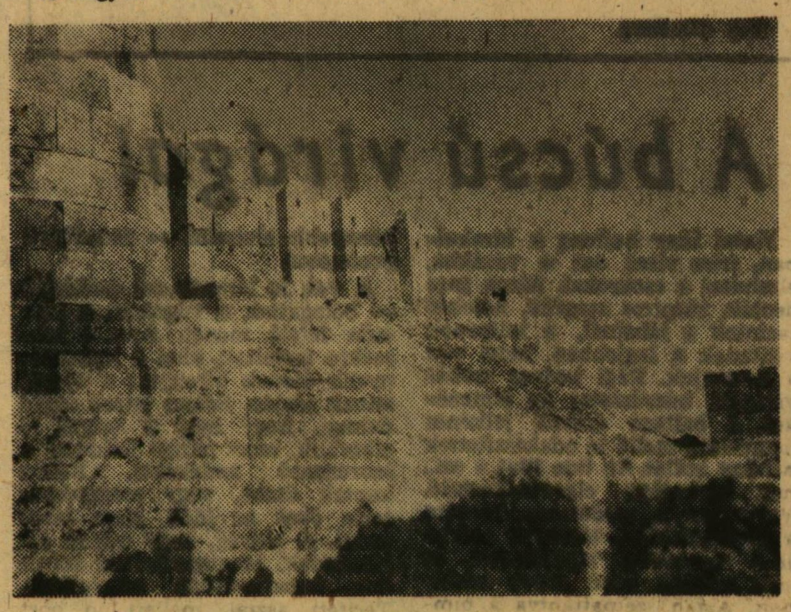

Aleppó. Bem apó utolsó csatájának színtere

Aleppó

Nemsokára úton voltunk *Aleppó* felé. Az úton falvakat, kis településeket hagytunk el, melyekben cukorsüveg alakú anyagból kis házak voltak.

A városban az információs hivatalba vezet az első utunk. Hátizsákomra arabul van ráírva, Hungária, Magyarul köszöntenek minket, a hostess külön figyelemmel bánik velünk, térképekkel, tanácsokkal látnak el.

A szállás ingyen van, Szemirnek, kollégiumi ismerősünknek a rokonainál, akik szállodatulajdonosok. A főpostán felveszem a leveleimet, az első hírek otthon_ról.

A város talán az utolsók egyike, melynek még igazi keleti hangulata van. Az óvárosban szűk sikátorokban kanyargunk, hamar megtaláljuk Radzsot, örmény ezüstműves ismerősünket. Éppen kis ékszerboltjában ücsörgött, dolgozott az öccsével együtt — a családi manufaktúrában. Öccse járt Budapesten és mindig a pesti nőket emlegette.

Egyszer elkísértük a bazárba, félkiló rúdezüstöt vett, amiből 2 méter hosszú láncokat csinálnak. Mindet nem tudják eladni, hanem egymás között cserélik, hogy a választék nagyobb legyen. Elvitt minket moziba is, hogy lássák — külföldi ismerősei is vannak, taxival viszi őket (500 métert kellett menni) és drága jegyeket vesz — tehát az üzlet jól megy, mert a minőség jó. Ez is reklám.

Ebben a városban maradt meg a legrégibb és legnagyobb bazár (ez török szó, arabul szuk a neve). Napokat lehet sétálni a végeláthatatlan hosszú, boltívvel fedett utcáin. Minden iparágnak külön utcája van. Csak szamarak férnek el (azok a teherhordók) meg emberek. Mozgó bankok, pénzváltók vannak a sarkokban, még forintot is váltanak. Maradék dollárjainkat itt váltjuk be török lírára — az üzletember 18—20 éves. — Egyetemre akarok járni, de előtte pénzt akarok keresni, mert csak a magam erejére számíthatok. Itt egy év alatt annyit megkeresek, ami 2—3 évi tanulásra elég lesz — mondja.

Nem idegenforgalmi hely ez, nem turisták számára árulnak. A kelmékre, fűszerekre, és háztartási cikkekre nekik nincs szükségük. Csak a kőboltozat tetején vannak ablaknyílások, fény onnan jön. Mikor szürkülni kezd, becsukják a kis boltokat, és ezután lelakatolják a bazár sokszáz éves fakapuit is.

Minden nap vissza-vissza térünk ide, de mindig látunk valami újat. Megnéztük a fellegvárat — melyet Bem apó védett, utolsó csatájában. Győzött, de a pestisjárvány végzett vele.

Az ő emléke lebegett előttem, mikor ágyúállásomban és a díszteremben sétáltunk.

Egyik nap új ismerősre tettünk szert. egy perzsa masszőrre, Mashad-ból való. Mivel már jártam arra, ő meg Pesten a Gellért szállót és fürdőt ismerte, megvolt a közös téma.

Meghívott, látogassunk el hozzá, nekünk, mint barátainak ingyen áll a rendelkezésünkre, egyébként 6—8 dollár egy masszázs.

Kíváncsiság és bizalmatlanság között ingadoztunk, de az előbbi győzött. Masszázs szalonjában teáztunk egyet, aztán következett a tortúra. Le kellett vetkőzni, csak egy törülköző volt a derekunkon. A gyúrás egy része a fürdőhelyiségben volt, azon igyekezett, hogy minden testrészemet kiszedje onnan, ahol 25 éve már jól megvannak. A bőrömet is végigcsipkedte, az izmokat kegyetlenül meggyúrta, megsanyargatta. Száradás után illatos kenőcsökkel és valamilyen porral szórt be, azt gondoltam, hogy vége van az inkvizíciónak, de nem, mert tovább húzogatta még kéz- és lábujjaimat, lehetetlen pózokba cso_magolt. Az egész művelet fél órát tartott és utána percekig néztem, megvan-e mindenem.

(Folytatjuk.)

EGELI GYÖRGY

És akkor hogyan tovább?

Befejezéshez közeledik a tanév. Még hátra van a vizsgaidőszak nem lebecsülendő erőpróbája, azután több ezer hallgató hagyja el a felsőoktatási intézmények padjait. Sokan vissza sem térnek szeptemberben. Gyógyszertárakban mennek féléves gyakorlatra, vagy a kórházak, klinikák osztályain töltik a szigorló éveket. Mások tanárok, kutatók, orvosok lesznek. A tanulás azonban nem ér véget számukra, legfeljebb nem elsősorban a könyvekből tanulnak.

— A veszprémvarsányi általános iskolában fogunk tanítani a feleségem a matematika—fizika szakos végzettségével matematikát, rajzot, én szintén matematikát és gyakorlati ismereteket — mondja *Lechner Ottó* negyedéves matematika—műszaki szakos főiskolai hallgató.

— *Tetszik a jövendő munkahely?*

— Az épület elég szűk, összevont osztályok vannak. 1980-ra lesz készen az új, nyolc tantermes iskola, akkor majd javul a helyzet. Az igazgató régi ismerős. A szüleim három kilométerre Bakonygyiróton laknak. Nyugdíjasok, támogatni kell őket. Előreláthatóan hatezer forint körül keresünk összesen. Lakást, letelepedési segélyt, háztáji földet kapunk. Az órák mellett szakkört kell vezetnem, a kultúrházban is akad tennivaló. Örömmel megyek tanítani.

— *Nem hiányzik majd a főiskola?*

— Bizony, jó volna még néhány évig idejárni...

Közelebb a gyakorlathoz

— Eleinte nem nagyon érdekelt a tananyag, aztán megszeretem. Társadalmi ösztöndíjas vagyok, ha megszereztem a diplomát, akár körzeti orvosnak is beoszthatnak. Magamra leszek utalva. Ezért hajtok, ha úgy tetszik félelemből — magyarázza *Márton Rozália* ötödéves orvostanhallgató.

— *Hol kezded a szigorló évet?*

— Kecskeméten a megyei kórház 3-as belgyógyászati osztályán. Megéri vidékre menni, ott gyakoriak a mindennapos esetek, nem úgy, mint a klinikán, ahol szinte csak a ritkább betegségek fordulnak elő. Ötödéves vagyok, de még nem láttam tüszős mandulagyulladást.

— *Az első hetekben biztosan nem lesz könnyű az osztály munkájába beilleszkedni.*

— Aki újonnan érkezik, mindig kész állapotokat talál. Ne próbáljon tudóskodni, ne kényszerítse a munkatársait, hogy etikátlanul járjanak el vele szemben, de azért legyen véleménye és merje elmondani. A szigorló év a gyakorlati ismeretek elsajátításának az ideje és az addig tanultak felelevenítése, nem több.

— *El tudod képzelni magadról, hogy belefásulsz a gyógyításba?*

— Ettől nem kell félnem. Lehet, hogy túl naiv vagyok, de úgy érzem lesz energiám lelkesedéssel végigcsinálni.

Kiss Judit szigorló orvostanhallgató jövendő munkahelyén először a most épülő kistarcsai kórházat említi. Gyermekorvosnak készül. 1979 áprilisáig, amíg a kórház felépül, Cegléden fog dolgozni.

— A szüleim egyszerű emberek. Nagy lelkesedéssel jöttem az egyetemre, aztán itt-ott csalódtam. Párttagként jöttem az egyetemre, ezért például élénkebb mozgalmi életre számítottam.

— *Szakmailag mit jelentett számodra a szigorló év és az előző öt év?*

— Kísérleti évfolyam voltunk, mi írtuk elsőként rendszeresen az integrált beszámolókat. Sebtében, rohamtempóban készültünk rá, jegyzetet is nehéz volt szerezni. Általában jó jegyet kaptunk, még sem lett biztos hatodévre. az elméleti tudásunk. A szakmai gyakorlaton volt alkalmunk bepillantani a vidéki kórházak munkájába. A szigorló évem a klinikán töltöm, ott már mindenkivel komolyabban foglalkoznak, lehet tanulni.

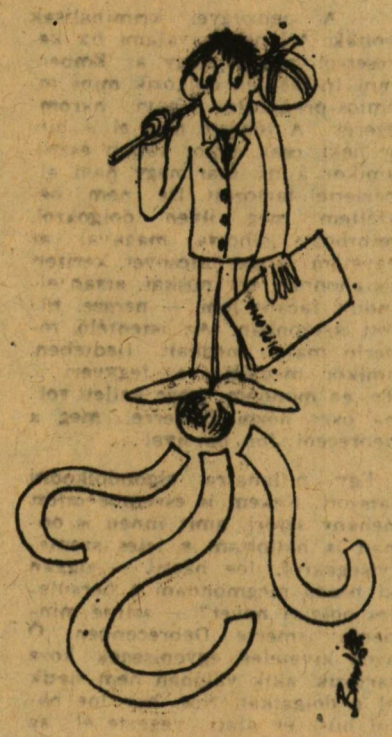

— *Mi a véleményed az orvosi pálya társadalmi presztízséről?*

— Szerintem a normális keretek között van. Az orvostól is függ és attól, milyen emberek közé kerül. Én is szeretnék családot, lakást, kocsit, éppúgy, mint mások...

— *Elmennél körzeti orvosnak?*

— Ha szükség lenne rá.

Keresgélők

Az utolsó éves, úgy mondják, már fogja a diploma sarkát. Ebbe a nagy nyugalomba sokszor mégis izgalom vegyül. A végzős ugyan igyekszik egyszerre alkalmazkodni a pályázati rendszerhez, az elhelyezkedés és a munkaadók sokféle furcsaságához, de a „még mindig nincs állásom" és a „más is ugyanoda pályázik" gondolatok nem hagyják békén. A problémák aztán néhányuknál óriásivá nőnek, nem éppen a legkedvezőbb időben, az államvizsga előtt.

— Hidrobiológiára szakosodtam, rengeteget kilincseltem, még sem tudtam ezen a területen elhelyezkedni. Próbálkoztam a szarvasi halkutatóban, az osztályvezető szerint volt üresedés. Az igazgató meg azzal fogadott, hogy nem kell kezdő szakember. Amikor érdeklődtem, hogy Máriát, a menyasszonyomat tudnák-e matematikusként alkalmazni, azt felelte, végképp nem. Mire Szegedre érkeztem, már várt az osztályvezető. Mind a két állás rendben lesz, csak menjek, mondta. Közben a szabadegyházi szeszipari vállalattal is felvettem a kapcsolatot. Bennük jobban bíztam, 2,5 milliárd forintos beruházással invert cukorgyárat építenek, s szükségük van a fiatalokra. Három évet adtak a szakmai felkészülésre. A kérdést az döntötte el, hogy a halkutatóban Máriának kedvezőtlenebb munkát ajánlottak — meséli *Csányi Zoltán* ötödéves biológus.

Végül mindenkinek jut munkahely, ha nem is rögtön olyan, amilyet szeretne.

— Az idősebbek azt állítják, a kollégiumi nevelői státuszban lehet igazán pedagógussá válni. Igaz, vannak szépségei, de engem kicsit zavar, hogy szétszórt lesz a napom, — aggódik *Kálmán Edit* ötödéves biológia—kémia szakos hallgató.

— Csak úgy kaptunk mindketten Kaposváron állást, ha Edit kollégiumi nevelő lesz. Keveset tanítja a szaktárgyait. Reméljük, ez csak átmeneti állapot — tájékoztat a férje *Németh Miklós*, aki ugyancsak biológia—kémia szakos.

Teljes értékű emberként

— *Készülsz-e már gondolatban a féléves gyakorlatra?*

— Hol van az még! Előbb vizsgázni kellene — válaszolja nevetve *Bóznek Mariann* negyedéves gyógyszerész hallgató.

— *Hová fogsz kerülni?*

— A zirci gyógyszertárba. A nyári szakmai gyakorlatokról már ismerem az ott dolgozókat. Teljes értékű emberként kezelnek, komoly feladatot bíznak rám, persze ügyelnek, nehogy hibázzak. A diploma után náluk maradok, szerződésem van.

Szerződés, ismeretség, összeköttetés, utánajárás. A végzősök szájából gyakran hallani ezeket a szavakat. Úgy tűnik, hogy csak ezek alapján lehet és érdemes tárgyalni a munkaadókkal. A pályázatot csak mellékesen említik. Célravezetőbbnek tartják a személyes tájékozódást. Pedig a kettőt jó lenne összehangolni. Hogy világosabb legyen számukra a hogyan tovább...

JÁMBOR ERNŐ

BISTEY ANDRÁS: ÖSSZELÁNCOLVA

Bistey András első könyvében jórészt „életképeket" talál az olvasó. A kötet záró írásait leszámítva, a szerző kiragadott pillanatokról ír, jeleneteket formál. A kötet valamennyi írásában jelen van a társadalmi problematika, az elbeszélések erősen kötődnek a társadalmi valósághoz. Ez legtöbbször mégiscsak háttérként szerepel. Máskor átgyűrűzik az írások zárt világába, főszerepet kap. Bistey egyszer a paródiára helyezi a hangsúlyt *(Oroszlánketrec)*, máskor a jelentéktelen, kisszerű világ és a fölötte álló „magasabb régiók" kapcsolódása, egymásba folyása a legfontosabb.

Legtöbbet önmaga korosztályával, a fiatal vidéki értelmiséggel foglalkozik. Azzal a nemzedékkel, amely elérte a krisztusi kort, s most már végképpen választani kénytelen... Bistey itt is leír, nem elemez, nem törekszik összefüggések bemutatására. Képeket állít elénk, hangulatokat ragad meg. Így ír az útkeresőkről (vagy már beletörődökről?) a fiatal értelmiségi „egyszál dróton" lebegéséről, a családalapítás gondjairól, albérleti viszonyokról... Foglalkoztatja a kiszolgáltatottság: a fiatalok kiszolgáltatottsága az öregeknek, az öregeké a fiataloknak, a két generáció „összeláncoltatása"; de ugyanígy az emberek kiszolgáltatottsága az embertelen körülményeknek, a halálnak.

Bisteyt az ember érdekli, az ember viselkedése a végső, kiélezett helyzetekben. Vonzódik a tragédiákhoz. Írásainak lezárása, a zároképek megdöbbentő ereje az addig szétesőnek tűnő eseménysort is világos rendbe fogja. Az írásokban mindenütt jelenlévő kiélezettség néhol erőszakoltnak, kiismerhetőnek mutatja ezt a megoldást *(Az utolsó óra)*, a tárgyias leírás *(Baleset, Pecsétes papír)* viszont nagyon is indokoltnak.

A Bistey novelláiban rejlő felismerés; a világ széttagoltságára való rádöbbenés. Az azonos időben és azonos térben élők, az egy célért küzdők is véglegesen elváltak egymástól. „A palotánál még meghalnak az emberek, de itt már folyik a tánc. Legalább a halottakat el kéne takarítani előbb" — olvashatjuk. Az író e törvény (?) ellen ír — a harcot vívók nevében. Ezt vizsgálja végső megjelenésében, az idő és a hely megjelölése nélkül, a forradalom győzelmének történelmi pillanatában. Hangja akkor is ilyen éles, mikor „mindennapi" esetekről ír. A gyermekét váró, fűtés nélkül maradt házaspárról, vagy a kitüntettet, de nélkülöző öregek csendes tragédiájáról... Nem mulasztja el az érzés nélküli „táncolók" bemutatását sem.

A szegedi egyetemről indult fiatal szerző kötete összeállítása után írja: „Aki felületesen ismer, azt mondja: megállapodtam. Én azonban tudom, hogy valójában csak most kezdődik ami a legfontosabb az életemben." A válogatás ismeretében várjuk a valódi kezdetet. *(Magvető, 1978)*

FÜZI LÁSZLÓ

Élet-művész

A barátom egy igazi életművész. Ha csak teheti (ehhez pedig mindössze szép napsütéses időjárás szükségeltetik) egész napokat átdöng az utcákon, megbámulva a kirakatokat és a járókelőket. Többnyire komótosan ballag, s közben énekelget vagy fütyörészik. Sajátos ízlésre valló ruházata újabban már nem is okoz feltűnést, megszokták az emberek. Alapelve, hogy mindent csakis nyugodtan szabad végezni. Soha sem sietni, kapkodni. S ami a legfontosabb semmit sem szabad túlzásba vinni! Ennek megfelelően alakította ki az iskolábajárási rendszerét is, miszerint legokosabb, ha az ember egy félév alatt kétszer jelenik meg az előadásokon: az elsőn és az utolsón. Így van rá a legnagyobb esélye, hogy az arcképe megmarad az oktató emlékezetében. A szeminárium az persze, más. A szerinte érthetetlen szigorra való tekintettel, csak a megengedett számban mulaszt. Erre, mármint a betartására viszont nagy gondot fordít. Ennek ellenére barátom korántsem e tulajdonságával emelkedik az átlag fölé. Sokkal inkább udvarias modorával, megnyerő külsejével és azzal a rendkívüli meggyőző erejével, amellyel meghívatja magát másokkal egy-egy kávéra, felesre, vagy sörre, esetleg egy vacsorára — mikor mihez van kedve —, netán éppen moziba. Rábeszélő készsége egyenesen zseniális. Az áldozatnak szinte megtiszteltetés, hogy egyáltalán fizethetett neki. S akkor még nem is beszéltem arról, hogy barátom két szalmaszál nem sok, annyit sem rakott keresztbe még életében!

Mindezt azért mondom el, mert alig néhány napja annak, hogy jószerével egymásba botlottunk az utcán. Barátom természetesen azonnal felajánlotta, hogy meghívhatom egy „igaz-baráti pofa" sörre a közeli presszóba. Nem volt mit tenni, sóhajtottam egy nagyot, s betértünk az említett helyre.

— Ne gyulladj be édesapám, nem kérem ingyért azt az egy pofa sört! — váltott át egyszerre tőle teljesen szokatlan modorra. — Van egy marha jó sztorim egy ürgéről, mondhatom, jó fej egy hapsi! De előbb hadd kérdezzem meg tőled, van neked bérleted azokra az éjszakai filmekre? Tudod, összeismerkedtem egy klassz csajjal, aki jár oda. Olyan ciki, hogy az ember állandóan bekönyörögje magát. Van?... Ideadnád, csak erre az egy alkalomra. Nem akarok én é mellett a nő mellett megöregedni.

Ismét csak nem tehettem mást, odaadtam. Tudtam azt is, hogy többé már nem látom viszont a bérletet, de úgy tettem, mintha hinnék neki.

— Ezek után halljuk a történetet!

— Rögtön, csak rendelj, légy szíves még két sört meg egy szendvicset.

Hamarjában bekebelezte az ételt-italt, nagyot fújt, mire végre belekezdett a mesélésbe:

— Ehhez hozzátartozik, hogy rég találkoztunk már, több mint fél éve. Nohát, apukám, ez alatt az idő alatt laktam én együtt egy olyan madárral, akit szerintem még kitalálni se könnyű! Olyan égimeszelő típus, hosszúkás arc, kék szemek. A nők el voltak ájulva tőle, de ő nem foglalkozott különösebben velük. Ha volt, volt, ha nem, hát nem. Egyáltalán nem volt lelkiző típus. Egyébként biológusnak készült, járt is egy darabig az egyetemre. Dehát ott ugye tanulni kell, gyakorlatokra járni, máskülönben jöhet a pótlás. Mondanom sem kell, hogy a srác nem különösebben rajongott érte. Fiacskám, én még ilyen mulatós kedvű pasit életemben nem láttam. Minden áldott este valamilyen helyen ücsörgött. De nem ám kocsmában! Első osztály, meg bárok! Igaz, fizettek neki a csajok, haverok. Úgy tudott dumálni, hogy még az utolsó falatot is kibeszélte az ember szájából!... Van még esélyem nálad egy sörre?

Bólintásomra folytatta:

— A pénzügyei kriminálisak voltak. Állandóan valami fix keresetről papolt, hogy az Embertani Intézetben dolgozik mint főemlős-preparátor, havi háromezerért. A főbérlő meg el is hitte neki, csak akkor kapott észbe, amikor a fiú már négy havi albérlettel tartozott. De nem beszéltem még ilyen dolgokról, minthogy elhozta magával az egyetem vadász látcsövét, kerített valahonnan egy puskát, aztán elindult fácánt lőni — persze, tiltott szezonban. Az istenfélő főbérlő majd meghalt ijedtében, amikor meglátta a fegyvert... Te, én mondom, össze kellett volna őket hozni Böllérrel, meg a debreceni Joe bácsival...

Egy pillanatra elgondolkodni látszott. Nekem is eszembe ötlött néhány sztori, amit innen is, onnan is hallottam e jeles személyiségekről. Joe bácsit — ugyan ki tudná megmondani a becsületes polgári nevét? — szinte mindenki ismerte Debrecenben. Ő azon kivételes egyéniségek közé tartozik, akik valóban nem sietik el a dolgaikat. Nos, hát Joe bácsi húsz év alatt végezte el az egyetemet. 18 éves korában kezdte, s végül is 38 évesen kapta meg a tanári diplomáját. Addig persze, valamennyi lehetséges módját kipróbálta a pénzszerzésnek. Volt villanyszerelő, lacikonyhás, felszolgáló, tökmagárus. De sohasem panaszkodott. Igazi művésze volt az életnek. Böllér más típus. Nyugodt, békés ember, akit senki se tudott kihozni a sodrából. Azt szinte már mondanom sem kell, hogy ő se annyi idő alatt végezte el a sulit, mint kellene. A lényeg, hogy volt a fiúnak egy furcsa szokása: csaknem minden hét végén átrándult Szabadkára és egész napját a Jadran moziban töltötte. Nincs ember, aki annyi horrorfilmet látott volna teljes életében, mint ő a hat év alatt.

Révedezésemből barátom hangja ébresztett fel:

— Van nálam egy tízes, igyunk még néhány sört!... Még nem is mondtam, hogy a szobatársamat Drugicsnak hívták. Már negyedik hónapja laktunk egy albérletben, amikor kezdtek összecsapni a hullámok Drugics felett: a háziak megunták, hogy nem fizeti az albérleti díjat. Egyszerűen lefoglalták az értékesebb holmijait — amelyek természetesen ugyancsak az egyetemről származtak. Régi szakközépiskolájából is érkezett egy fenyegető hangú levél — kiderült, hogy Drugics még mindig nem adta meg a tartozásait a gondnoknak, meg a volt iskolatársainak. Az egyetemen sem állt már jól a szénája, hiányzott egy csomó gyakorlatról. Ráadásul az egyik bulin összeismerkedett egy olyan nővel, aki minden eddigi csajon túltéve ragaszkodott hozzá. A kis naiv, azt hitte jó partit fogott magának. Isten bizony, rosszul éreztem magam, amikor végül is fel kellett világosítanom

a lánykát... A fenébe is, már megint megéheztem. Biztos van még nálad egy szendvicsre való!

Ezt az újabb adagot is gyorsan eltüntette, s hozzá persze még egy sört.

— Lényeg az, hogy Drugicsot kicsapták az egyetemről, a háziak is nagy botrányt rendeztek. Írtak a szüleinek, végül az édesanyja jött el és fizette ki a hátralékokat...

— No, és most mi van vele, dolgozik valahol?

— Hallottam híreket felőle korábban, akkor egy faluban dolgozott a postán. Aztán ott is csinált valami nagyobb balhét. Néhány napja viszont itt találkoztam vele Szegeden. Katona. Alig ismertem rá. De nem látszott nagyon levertnek, azt mondta, mindjárt a kezdettől írnokként dolgozott, és puszipajtása a főtisztnek.

— Az ilyen ember akár a jég hátán is megél!

— Frászt apuskám! Szerintem a srác azért mégsem igazi életművész! — összegezte barátom a történetet és a tanulságot. Azzal lehörpintette rövid együttlétünk alatti tizenkettedik üveg sörét és negyedik kávéját, továbbá behabzsolta nyolcadik szendvicsét, majd felállt és távozott.

Nem tudtam rá megharagudni. Azt az egyet azonban még akkor elhatároztam magamban, hogy továbbiakban kerülöm az ilyen életművészekkel való találkozást.

SZALAY ZOLTÁN

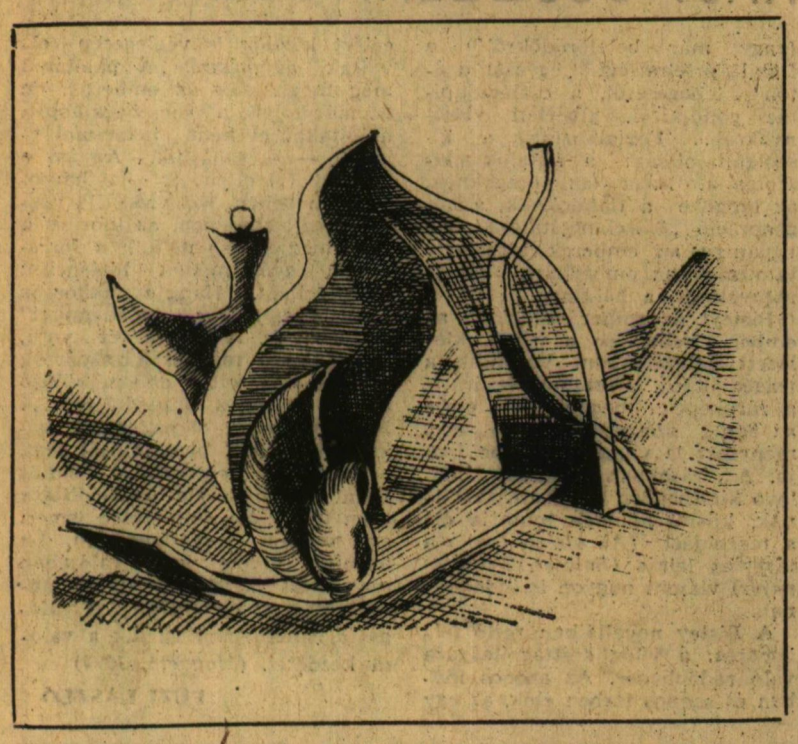

OKÉ

A nyáron a Szegedi Orvostudományi Egyetem rendezi meg a már hagyományosnak mondható Orvosegyetemek Közös Építőtáborát (OKÉ). Az idén a pécsi, a debreceni és a budapesti orvostudományi egyetemek mellett a szegedi, illetve a budapesti Egészségügyi Főiskola hallgatói is részt vesznek a munkában.

Az építőtáborosok egészségügyi beruházáson dolgoznak, melynek helyét a DÉLÉP-pe a napokban véglegesítjük. Két 60 fős turnust szervezünk, az első július 2-től 14-ig, a második július 16-tól 28-ig tart.

A munka mellett színvonalas kultúr- és sportprogramokat szervezünk, a táncházak, discók mellett szeretnénk Szegedet is bemutatni a testvéregyetemek hallgatóinak. Reméljük a közösen végzett munka és kellemesen együtt töltött idő közelebb hozza majd egymáshoz az egyetemi hallgatókat.

ÁDÁM EDIT

MAGYARORSZÁG ÉS LATIN-AMERIKA

Magyarország és Latin-Amerika kapcsolatainak 500 éve címmel jelent meg a Corvina Kiadónál *Salvador Bueno* kubai professzor spanyol nyelvű könyve. Ehhez az átfogó jellegű gyűjteményhez a legnagyobb segítséget a szegedi Latin-Amerika Tanszék nyújtotta. A könyv két főbb részre tagolható: Híradások az Új világról: és Latin-Amerika „fölfedezi" Magyarországot.

Olvashatunk az első latin, majd magyar híradásról, az első utazók utáni jelentősebb csoportról: *a XVIII. század jeuzsita missziunárosairól,* akik megfordultak Peruban, Mexikóban, Paraguayban, Chilében és Brazíliában. Kiemelkedik közülük a sokoldalú *Éder Xavier Ferenc:* geográfiai, etnográfiai, zoológiai, botanikai kutatásaival. A jezsuita missziók följegyzései megtalálhatók magyarul az 1783—1804-es „Magyar Könyvház"-ban, sőt, itt még a Tupac Amaru-felkelésről is írtak! Buenos Airesben pedig tudtak a török elleni győzelemről. A kapcsolatok köre 1785-re „lesz teljes" *Francisco de Miranda* (Bolívar nagy elődje) révén; járt Fertődön, Pesten, mindent megfigyelt; Eszterházyéknál valóságos leltárt készített.

A XIX. századra sokoldalúbbak lettek a kapcsolatok. Urugayban magyar származású zenész komponálja meg a nemzeti himnuszt; chilei F. Bilbao Kossuthot dicsőíti... A szabadságharc után valóságos „minőségi emigráció" jut el Latin-Amerikába. Hadmérnökök, tüzérek, feltalálók, politikusok stb. Elég említeni: *Xantus János, Rosti Pál* tudományos értékű megfigyeléseit László Károly tudósításait; *Türr István, Czetz János* tervező-szervező-mérnöki munkáját; *Prágay János, Schlesinger Lajos* kubai expedícióját.

Váltás következik az 1870-es végétől; megindul több hullámban a *tömeges kivándorlás.* 1933-mintegy 250—300 ezer magyar hajózik Latin-Amerikába a jobb élet reményében. Néhány magyar nyelvű település születik, a kinti magyarok újságokat is nyomnak — s ezek ma is olvashatók például az Országos Széchenyi könyvtárban. Egyre több az irodalmi-művészeti kapocs a XX. században, ezeknek egyik előzménye *Jose Marti,* az „Apostol" híradása a magyarokról: Munkácsyról, Lisztről, Petőfiről. (Ld.: magyarul *J. Marti: A mi Amerikánk).* A szerző, S. Bueno könyvét a kubai szabadságharcban részt vett *Mambi*nak, Martiék harcostársának, *Ziskay Antal* parancsnoki emlékének ajánlja. A mai olvasóknak szinte közvetlen élményei *Remenyik Zsigmond* vándorlásai, *Molnár Gábor* vadászkalandjai. Századunkban egyre több és jobb a versfordítás, regényátültetés, magyar—spanyol—portugál nyelven most éljük az irodalmi robbanás korát; manapság a gazdasági-kulturális-politikai kapcsolatoknak szinte átláthatatlan szövedékei vannak, melyeket jelez a kubai professzor.

E könyv jelentősége tehát, hogy egy szubkontinens és egy kis ország egymás-fölfedezéséhez, az érintkezési pontok megismeréséhez járul hozzá — mintegy kiindulásként. E vállalkozás újabb Corvina-kiadványa; *Rosti Pál* 48-as huszár, természettudós, fényképész: *Úti emlékezetek Amerikából* című könyve lesz, 1857-es forrásértékű felvételekkel.

PETZ GYÖRGY

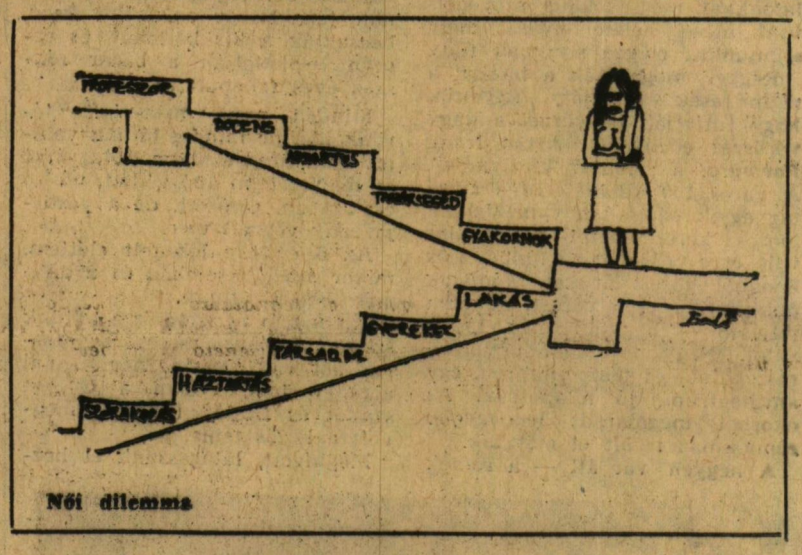

Női dilemma

A búcsú virágai

Fiatal lány hajlong a kirakatban, friss vizet önt a vázákba, elrendezi a csokrokat. Sárga gardéniák, tűzpiros szegfűk, hófehér jácintok a lábainál, a tulipánok virítanak a legjobban, most van a szezonjuk. Régi kedves szokás virággal búcsúztatni az elmenőket. A ballagó diákok jelképes útravalója mellé is odakészítettek néhány szálat. Az üde illat, a szín tarkasága elgondolkoztató. Valamikor a csodálatos bokréta a gyökerekből a törékeny szárba jutó oldatokkal táplálkozott, és zöld levelek közé zárva érlelődött. Aztán szétpattantva a bimbót, megmutatta a világnak csodálatos szirmait.

Ilyenek az „öreg" diákok is. Hol van már a félszeg és kissé tudatlan elsőéves? Megedződött az egyetemen. Minden vizsgától, beszámolótól szélesedett a látóköre, mire megérte, hogy ünneplőbe öltözve hallgassa végig professzorának elbocsátó szavait. Igaz, az utolsó állomás, az államvizsga, a legszebb „sziromlevél", a diploma még hátra van...

Az ünnepség kezdetén az ötödévesek tétovázva foglaltak helyet a teremben, mintha hosszú évekig egészen máshol hallgatták volna az előadásokat. Ez mosolyt csalt a többiek arcára. A professzor töprengve, szaggatott mondatokban beszélt, majd a grafoszkóphoz lépett és kivetítette az embert érő káros rádióaktív sugárzás fajtáit bemutató ábrát. Utána újabb rajz következett. Egy férfi állt az igények, a becsvágy, a munkahely és a társadalom különféle hatásainak gyűrűjében, karján a felesége, körülötte a gyermekei. Így már könnyebb elviselni — mondta a professzor.

A vak is láthatta az analógiát — bólogattak a végzősök a lépcsőn lefelé menet. Arra a tanszékre tartottak, ahol a legkeményebb diónak bizonyult a vizsga annak idején. Sokan tettek fogadalmat, hogy még a helyet is elkerülik, mert minek felidézni a szorongató emlékeket. Későn kaptak észbe, vagy meggyógyította őket az idő? Nem lehet tudni. A lényeg, hogy oda is ellátogattak. Meglepetésükre szívélyes fogadtatásban részesültek. Terített asztal mellett jó bort iszogattak, egyszer csak megkérdezte az egykori vizsgáztató: gyerekek, remélem nincs harag?

A ballagás még sem volt egyértelműen szomorú, a töretlen humorú diák, jót mulathatott a szervezés kisebb-nagyobb botlásain. Mikorra a másik épületbe értek, már jócskán elkéstek. Az oktatók is elmentek ebédelni. Nem volt mit tenni, körbesétáltak a néptelen folyosón, végül az előtérben tanácskozták meg, hol folytassák. Úgy döntöttek, hogy várakoznak. Fél óra múlva csakugyan visszatértek a tanáraik, tőlük is elköszönhettek. Ennek ellenére találóan fogalmazta meg az egyik professzor: lehet, hogy sokmindent megtanultak az öt év alatt, de szervezni azt nem. Csakhogy ezt nem vették magukra, mert a ballagást a negyedévesek készítették elő, ezzel a nagy jóindulattal parányinak nevezhető szépséghibával. Remélhetőleg nem fogják egy év múlva visszakapni. Csak a virágokat.

J. E.

Látszat — érdektelenség

Könnyen, gyorsan mondják egyesek, hogy *„Ezeket a nővéreket semmi sem érdekli."* *„Csak azért választja nagy többségük ezt a foglalkozást, mert azt remélik, hogy így orvos férjet találhatnak. Azt nem veszik észre, hogy micsoda műveltségbeli különbség van egy orvos és egy ápolónő között."* *„Ha elvégzik a szakiskolát, már csak a munkájukkal meg a férjhezmenéssel törődnek, nem képezik tovább magukat."* *„Nem tartanak lépést a kultúra, a világ fejlődésével."* — S még idézhetném az ehhez hasonló — véleményem szerint elhamarkodott, megalapozatlan — előítéléssel egyenértékű „szólásmondásokat". *De vajon igazak-e, érdemes-e velük foglalkozni?* S ha igen, akkor mit lehet tenni, hogy megváltoztassuk a fentiekhez hasonlóan vélekedők álláspontját? — Sokakat érintő téma, elsősorban —, de nem kizárólag — egészségügyi dolgozóink közügye, amellyel feltétlenül foglalkozni kell.

Amikor klinikáinkon nyomozni kezdtem ebben az ügyben ellentmondásokat tartalmazó információkhoz jutottam, amelyekből, bevallom őszintén, egységes álláspontot kialakítani és megoldást kereső, hozó következtetéseket levonni nehéz lenne. S azt hiszem, ez nem is elsősorban az újságíró feladata. Azzal, hogy a következőkben sok-sok beszélgető partnerem közül néhánynak a véleményét közreadom, azt szeretném elérni, hogy mások is közelebb kerüljenek a problémákhoz, és akiknek módjukban áll, akiknek ez kötelessége, minél előbb próbáljanak segíteni.

*

Kati nővérrel az ambulancián futottam össze egy csendes vasárnap délelőtt.

— *Mentőügyeletesek vagyunk, azért vagyok itt* — világosított fel.

— Amint látom, elég csendes ügyelet, mentő, beteg sehol. Ilyenkor mivel töltöd az idődet?

— *Két eset között olvasok* — húz elő az asztalon heverő iratcsomóból egy Maupassant kötetet. *Ha van egy kis szabad időm, mindig olvasok. Klasszikusokat is, moderneket is, drámát is, krimit is — hangulatomtól függően.*

— Újság, folyóiratok?

— *Bele szoktam kukkantani a napisajtóba, néha a Tiszatájba, Új Írásba és nézegetem a heti képes újságokat.*

— Egyéb szórakozásod, önművelésed?

— *Színházbérletem van* — mondja, s egy kicsit elkomorodik, aztán megmagyarázza a homlokán összefutott apró ráncok okát. — *Rengeteg baj van a bérlettel. Az jó, hogy a szakszervezet az évad elején megszervezi, megveszi, de aztán nekünk kell rohangálni csere-beréli, ha éppen akkor van előadás, amikor délutánosak vagyunk. A délutános műszak miatt nem egyszer lemaradunk jó filmekről is.*

*

Három emelettel feljebb a padláson berendezett manzárdszobás nővérszálláson is erről panaszkodnak a lányok.

— *Inkább tévét nézek* — mondja Erzsi. *Az nem függ a műszakbeosztásomtól, meg helyben is van. Mire letalpalom az osztályon a 8—9 órámat, nincs kedvem sehová se menni, örülök, ha kialudhatom magamat.*

— Körülbelül 6—7 óra szabad időd van egy nap. Mire fordítod?

— *Sokat kell mosni, vasalni. Mire magam körül rendet teremtek, esetleg főzök ezt-azt, megállok a többiekkel beszélgetni, észre sem veszem, hogy elmegy előttem az idő. Néha mo- megyek, vagy ha valaki ad egy jó könyvet, elolvasom...*

Szobájában már-már kínos rendet találtam, két könyvet és egy régi újságot...

*

Ahány szoba, annyi „árulás" a házigazdáról, az itt lakók érdeklődési köréről, vagy éppen érdektelenségéről. A szépen berendezett új nővérszállás egyik lakója mondta:

— *Aki olvasni akar, lemehet a könyvtárba, van tévé, rádió, lemezjátszó, magnó, lehet szerezni színház és mozibérletet. De akit semmi sem érdekel, annak úgyis hiába biztosítják mindezt. Szerintem sajnos sokan vannak közöttünk ilyenek is. Amíg képzőbe járnak a lányok, többet olvasnak, járnak szórakozni. Aztán egy-két év múlva lankad az érdeklődésük, megelégszenek a munkájukkal és a tévéműsorral, meg önmaguk „karbantartásával"...*

*

Hogy ez így van most még sokaknál és mennyire nem jól van ez így, arról a szakszervezet egyik kultúros aktívája beszél:

— *Többet kellene tenni a szakszervezetnek is, a KISZ-nek is, hogy lehetőségeket teremtsünk a kulturálódásra, az önművelésre. Szegeden igazán van erre mód, csak jobban ki kellene használni — szervezetten. És arra is ügyelni kellene, hogy sokkal több legyen a közös megmozdulás, hogy ne hagyjuk magukba zárkózni az embereket. Legalább az egy nővérotthonban lakókból kellene kialakítani egy olyan jó közösséget, amelyhez később csatlakozhatnánk az albérletben lakók és a családosok is.*

*

Akarat, szándék, lelkesedés, áldozatvállalás, törődés — ezek jöttek szóba legtöbbször akkor is, amikor az egyik fiatal asszisztenssel beszélgettem. Kati tanárkodásom idejének legtehetségesebb diákja volt, tele érdeklődéssel, ambíciókkal. Aztán nem sikerültek a felvételi vizsgák, és amióta dolgozik megváltozott:

— *Nyolc órát lótok-futok a laborban. Egész nap azt hallom, ezt csináld, azt csináld. És szó nélkül kell tennem, mert én vagyok a legfiatalabb, a kezdő. Eleinte még minden érdekelt, igyekeztem a lehető legtöbbet elleshi, megtanulni a szakma fortélyaiból. Magam sem gondoltam, hogy ilyen hamar belefáradok.*

— Kikapcsolódás, szórakozás? A régi ambícióid?

— *Agyonfáradva megyek haza mindig. Ha este könyvet veszek a kezembe, elalszom rajta. Sokáig mindent megpróbáltam, hogy leküzdjem ezt fáradtságot, mentem moziba, tévét néztem, olvastam, társaságot kerestem — nem ment. Fokozódó fásultságomnak egyik oka biztosan az, hogy hiányzik a munkahelyi kollektíva, az igazi közösség, ami visszi magával az embert és minden iránt ébren tartja az érdeklődését.*

*

Valóban hiányozna a jó munkahelyi kollektíva, igazán kevés lenne az olyan ambíciózus ember, aki a fáradtakat és fásultakat magával ragadja, közösséggé szervezze? Igazán nem lehetne több, az ápolónők, asszisztensek érdeklődését folyamatosan ébren tartó önművelési, szórakozási lehetőséget biztosítani? Magányosságra, érdektelenségre — s az ebből levont igazságtalan, többnyire megbélyegző köztudati vélekedésre — lennének ítélve a mi egyetemünkön is? Nem hiszem!

SZ. M.

Sport — játék a TTK-n

Hagyomány született a József Attila Tudományegyetem Természettudományi Karán. Legalábbis minden jel arra mutat, úgy gondolják az oktatók és a hallgatók egyaránt. Régóta él az igény valamilyen nagyobb szabású, egész kart mozgósító versengésre. Valóra vált a kívánság, mondhatja, aki részt vett május

Hány láb-ú?

6-án szombaton délelőtt az Újszegedi Sportcsarnokban a biológia—földrajz, a matematika—fizika, és a vegyész csúcs csapatainak *játékos sportvetélkedőjén*. A szervezők minden előkészítéshez szükséges anyagi-erkölcsi támogatást megkaptak, így aztán a siker csak a versenyzők lelkesedésén, ügyességén és a közönség biztatásán múlott.

Már az előfeladatok teljesítése közben képet alkothattak a csapatok győzelmi esélyekről. *Az induláskor* a zsüri aszerint osztotta az értékes pontokat, hogy hány hallgató jelent meg az alapszervezetektől, és milyen eredménnyel beszélték rá az oktatókat az aktív részvételre. Hogy a hangulat a korteshadjárat alatt se hagyjon alább, *sportdalt komponáltak*. Becsülettel megcáfolva a TTK-sok botfüléről suttogott híreszteléseket, ezt a többi kar képviselői is tanúsíthatták! A „csúcshipnózis" frenetikus hatását bizonyítja, hogy a játékvezető, *Perczel István* kénytelen volt tornacipőjét odakölcsönözi a lelkes oktatóknak, mondván: irányítani mezítláb is lehet. A látványra, szurkolásra éhes nézősereg szép számmal töltötte meg a lelátókat, zsüritagok még egyet-kettőt igazítottak szemüvegükön, azután elkezdődhetett a viadal.

Bemelegítésül *mindenki öt percig tornázott*. Recsegtek-ropogtak az ízületek, néhányan a versenyhez nem illő kacérsággal lazították meg ruhadarabjaikat. A pihegő csapattagokat egy spirométerhez tuszkolták, hogy megmérjék *a vitálkapacitás*ukat, vagyis azt, melyikük tud a legtöbb levegőt kifújni a tüdejéből.

A gumicsövet jobb híján alkoholba mártva „fertőtlenítették"... Még ennél is jobban csábított a *büntetőszigorlat*, amikor a legjobb tanulók rúghattak. Ha a diák elvétette, az ismert fokozatok szerint kérhetett utóvizsga engedélyt — ezúttal a zsüri dékánjától, rektorától. Bizony akadt oktató, aki vasszigorral hárított minden lövést, ha a védései nem oly látványosak, talán még a hallgatók szemébe is könnyet csalt volna. A férfiasabb versenyszámok után a lányok a *seprűfoci mérkőzés* alatt elemükben érezhették magukat. Mégsem így történt. Sokan latolgatták, vajon mi lehet az oka: a takarításra is kiterjedő emancipáció, vagy pedig az, hogy a szemét viszonylag ritkán gurul.

Hórukkolás közepette veselkedtek *a kötélnek* a küzdő felek. Mire a kötél elindult valamerre, a győztes csapat pedig diadalittasan és egyöntetűen borult hátrafelé. A *„vak vezet világtalant" játék* szépsége abban rejlett, hogy oktatók és hallgatók kormányozták egymást háttal összekötözve. Némi technikai felkészültséget kíván a *„kéz a kézben"*. A páros egyik tagja a kezével, a másik a lábával vezette a labdát. *„A százlábú hogyan csinálja?"* — a résztvevők bemutatták. A tucatnyi „emberszelvénynél" is többet tömörítő képződmény tényleg mászott anélkül, hogy a lábak a földet érték volna.

Egy *sportkérdésre* adott helyes válasz ellenében és egy forintért bárki üdítővel csillapíthatta szomját. De mit tegyen az a kisfiú, akinek az apukája kezébe nyomva a pénzt, azt tanácsolta, hogy mindenre nemmel feleljen? Szerencsére nemcsak azt az egy szót, hanem az előzményeket is elárulta a büfésnek: elégedetten szopogatta a Colá-ját. Ezenkívül tej és alma korlátlanul rendelkezésre állt (a résztvevőket dicséri, hogy egyetlen almacsutka sem maradt a padlón).

*

Nem is az ötletek hiánya, inkább az idő múlása késztetett a játék befejezésére. *A győztes biológus—földrajz csúcs a TTK Tömegsport Vándorkupa első védője lett.* A többi csapat értékes sportszereket kapott jutalmul. Teljesült a legfontosabb is: mindenki jól érezte magát.

J. E.

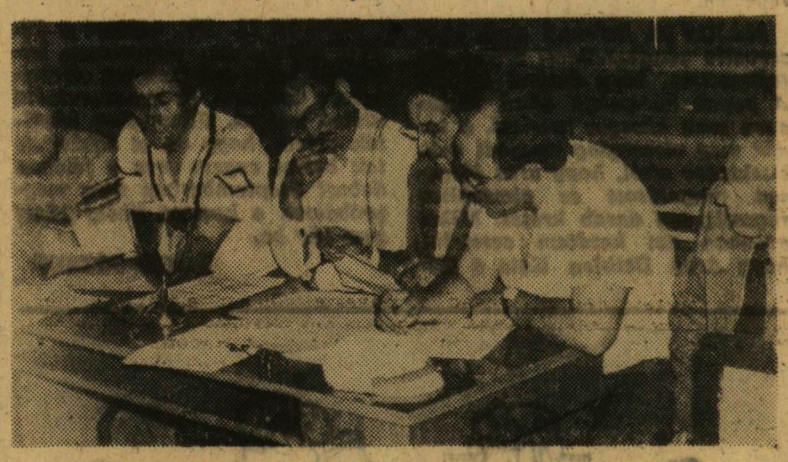

A szellemi tornát most is a zsüri végezte

FINIS

A JATE dolgozói labdarúgóbajnoksága befejezése előtt két fordulóval a tavalyi győztes *Szerves Kémia I.* csapata vezet 3 ponttal az A csoport újonca, a *Biológia* előtt. A B-csoportban a *Matematika* csapata már bajnok és a jövő évben az A csoportban fog játszani az onnan már kiesett *Marxisták* csapata helyett. Az osztályozót valószínűleg a *Fizika* csapata játssza a B csoport második helyezettjével, amire a *JGYTF*, a *Szerves Kémia II.* és *Újszeged* csapata esélyes.

Szintén a finishez érkezett a kieséses rendszerű *Szakszervezeti Kupa*. A döntőt a bajnokság jelenlegi első két helyezettje, a *Szerves Kémia I.* és a *Biológia* csapata játssza *május 30-án és június 2-án* 15 óra 15 perckor az Ady téri sporttelepen.

Öt JATE bajnokság

A Rókusi Tornacsarnokban rendezték meg május 7-én a *Pedagógus Szakszervezet megyei Asztalitenisz Bajnokságát*. A küzdelemsorozaton — amin csak a megyei bizottsághoz tartozó városok, járások, intézmények bajnokai indulhattak — *nagy sikerrel szerepeltek a József Attila Tudományegyetem versenyzői*. A hét számból 5-ben megszerezték a bajnoki címet.

A *Hevesi Imre, Jáky Károly, Kemenes Zoltán, Papp György* összeállítású csapat bajnokságot nyert, 2:1-re legyőzve a hódmezővásárhelyieket, 3:0-ra a vasútforgalmit, 2:1-re Szeged város együttesét. A női csapatversenyben is JATE győzelem született — a *Bálint Erzsébet, Meskó Eszter és Papp Katalin* alkotta csapat — 2:1-re verte a vásárhelyieket, 3:0-ra nyert a Textiltechnikum ellen.

Meskó Eszter győzött a női egyéni versenyben, *Bálint Erzsébettel* az oldalán párosban ugyancsak bajnoki címet szerzett, *Kemenes Zoltánnal* párban pedig a vegyespárosok versenyében is az első helyen végzett. *Kemenes Zoltán* a férfiak egyéni versenyében a 4. lett, s a 4. helyen végzett Várhidivel párosban *Jáky Károly* is.

Visszapillantó

Legutóbbi lapzártánk után rendezték meg az Apáthy István Kollégium fennállásának 30. évfordulójára emlékező ünnepségsorozat keretében az orvosegyetemi diákotthonok egymásközti tornáját kispályás labdarúgásban és női kosárlabdában a SZOTE-sporttelepén.

Fotóriporterünk a találkozók egy-egy izgalmas pillanatát kapta lencsevégre. Balra: az Apáthy—Hugonnai mérkőzés kosarazó lányai koncentrálnak a labdára, jobbra az arab diákok és az apáthysok fociküzdelme látható.

Mire megyünk...?

MÁJUS 20. Tegnap ünnepeltük, hogy már egy teljes hónapja át sem léptem az egyetem küszöbét. Azért tegnap, mert ma mégiscsak be kellett mennem. Az ösztöndíjamért. Kishíján merevrészegek roltunk már, mikor berobbant a málé Kovács és sugárzó képpel bezengte, hogy öt nap múlva kezdődnek a vizsgák. Erre a zöldsegre inni kellett.

MÁJUS 24. Tegnap megint ittunk, mert a málé Kovácsnak igaza volt. Napközben egyébként az orvosi intézményeket jártam. Mire összeszedtem annyi igazolást, amennyiért már aláírják az indexet, megjártam az Állatkórházat, a Nemibeteg-gondozót és a Szülészetet is. Hogy micsoda oktatók vannak!? Az egyik szó nélkül elfogadta az igazolást az Állatkórházból, de azt már sehogy sem tudtam megmagyarázni neki, hogy mit kerestem egyik szemináriuma alatt az Anyatejgyűjtő állomáson.

MÁJUS 27. Holnapután lesz az első vizsgám régi magyar irodalomból. Nem félek. Kidolgoztam egy zseniális módszert, amellyel 600 oldal kötelező és 1200 oldal ajánlott olvasmány gyorsan elsajátítható. Az a lényege, hogy a rendelkezésemre álló 48 óra minden másodpercét tanulásra fordítom.

MÁJUS 28. Meggyőztem a málé Kovácsot arról, hogy az alvatanulással kapcsolatos korszakalkotó kísérleteim befejezéshez közelednek... Már csak annyi hiányzik, hogy ő ma éjszaka ott üljön az ágyam mellett míg alszom és olvassa hangosan a Magyar irodalom története első kötetét. A málé Kovács természetesen beleegyezett, csak annyit kért viszonzásul, hogy majdani publikációmban az ő neve is szerepeljen.

MÁJUS 29. Szörnyű ez a konzervatív vizsgaszellem! Mikor azt fejtegettem, hogy Sztárai Mihály A papok házassága című dialógusa csak közepes musical, a tanár még viszonylag nyugodt volt, eltekintve attól, hogy arca idegesen rángatózott és elmerülten rágcsált egy darab krétát. Mikor azonban azt kezdtem ecsetelni, hogy Árva Bethlen Kata a Körcsin téri állami nevelőintézetben nőtt fel és tehetségét csak szocialista államunk szerető gondoskodásának köszönheti, a vizsgáztató udvariasan félbeszakított, leemelte rólam az asztalt és közölte, hogy önálló eredeti gondolataim megérdemlik, hogy a pótvizsgáig érleljem őket. A málé Kovács viszont hármast kapott és nagyon elégedett az új módszeremmel.

JÚNIUS 3. A mai irodalomtudomány-vizsgára csak három napom volt. Evés közben aludtam, alvás közben söröztem, szóval jól osztottam be az időmet. Miközben a vizsgára mentem, még aludtam egy sort és viszonylag frissen léptem a terembe. Ott finoman megkértek, hogy meséljek az Árpád-házi királyokról, különös tekintettel magasságukra, lábméretükre, valamint feleségeik és gyermekeik számára. Ekkor szörnyű gyanú ütötte föl bennem a fejét. Vagy az irodalomtudomány forradalmasodott, mióta a tankönyvet letettem, vagy rossz vizsgára mentem be. (Ez utóbbi feltevésemet a történelem szakosok később megerősítették.) Mire a tévedés kiderült, annyira elment a kedvem a vizsgázástól, hogy hazajöttem és kialudtam magam.

JÚNIUS 6. Ma nyelvtörténet vizsgán a mediopalatális zöngés spiráns szerepéről kellett beszélnem. Én kifejtettem, hogy a szóban forgó tárgyat a régi magyarok használták tűzgyújtásra és levezettem, milyen változásokon ment keresztül a fenti elnevezés, amíg gyufa, illetve öngyújtó lett belőle. Itt legalább hagyták, hogy végigmondjam! Aztán kirúgtak.

JÚNIUS 10. Ezt igazán nem értem! Átengedtek a pégé vizsgán!

JÚNIUS 31. Ma voltam a dékáni hivatalban. Udvariasan közöltem, hogy egy vizsgára elfelejtettem bemenni, és így szeretném utólag letenni. Udvariasan közölték velem, hogy ők is elfelejtették beírni engem erre a félévre. Sebaj! Szeptemberben újra megpróbálom, a kocsma pedig addig sem zár be.

BÖHM JÓZSEF

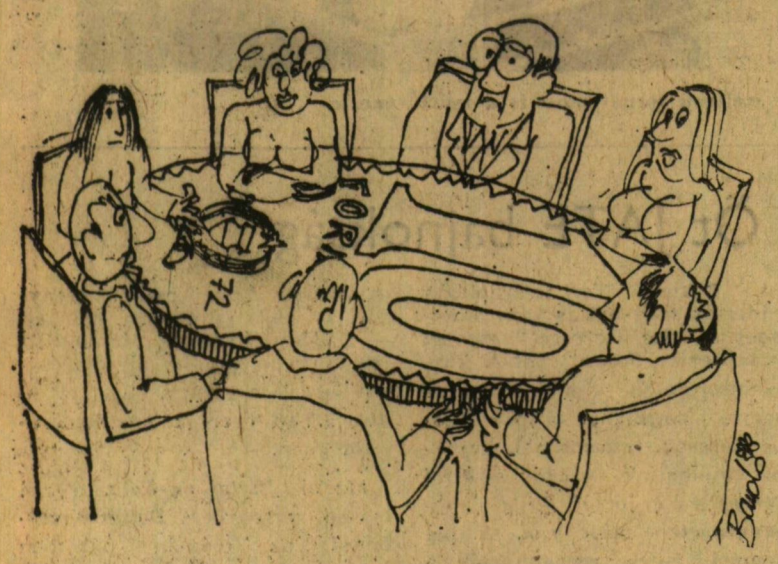

Kerekasztal-beszélgetés a kezdő fizetésről

POÉN-OK

A fiatal tanítónőt megkérdezik:

— Milyen okok játszottak közre abban, hogy a tanítói pályára lépett?

— Legalább két ilyen ok volt.

— ?

— Július és augusztus.

*

No, Pistike mi volt az iskolában?

— Kaptam egy egyest történelemből.

Bumm, egy hatalmas pofon.

— Mi volt még??

— Kaptam egy egyes történelemből.

Bumm, egy második.

— No, és mit kaptál még??

— Kaptam egy ötöst énekből!!! — válaszolja diadalmasan Pistike.

Bumm, két hatalmas pofon.

— De mama, hiszen ötöst kaptam!

— Na jó, jó, de két egyes után volt képed énekelni?í?

*

Egy nebuló mondja a tanító néninek:

— Nem igaz, hogy a tanító néni mennyire feledékeny. Ugyanezt már a múlt héten is megkérdezte tőlem, és világosan megmondtam: „Fogalmam sincs róla!"

*

Két világutazó hallgató beszélget:

— Képzeld, voltam egy hétig Braziliában. Két hetet az USA-ban, néhány napot a spanyol tengerparton. Voltam Svédországban is 10 napot, a Benelux-államokban két hetet...

— Akkor Te bizonyára jól ismered a geográphiát??

— Hogyne, ott tíz napig voltam!

Szem Szög

Önkritikát kell gyakorolnunk!

Tessék csak lemenni valamelyik felsőoktatási intézmény, vagy kollégium mellékhelyiségébe... Tökéletesen mindegy, hogy melyikbe: valamennyiben hasonló látvány fogad. Eldugult kagylók, csak nyomdafestéket nem túró szavakkal kifejezhető illatok. A jelekből ítélve: tudományos-technikai forradalom ide, magasszintű felsőoktatás oda — egyesek még mindig nincsenek tisztában a „varázslatos" lehúzószerkezetek működésével. Erről csak ennyit: nem ártana esetleg használati utasításokat kifüggeszteni a WC-fülkékbe... Netán — a gyengébbek kedvéért — még rajzos ábrákkal is tarkítani lehetne ezeket az ismertetőket.

Persze nemcsak a látogatókban van a hiba — az „üzemeltetőkben" is. A legtöbb fülkéből hiányzik a WC-papír. Helyette: Népszabadság, Magyar Nemzet, Füles, Ország-Világ hever bennük szerteszét. Mi több, a Szegedi Egyetem friss és archív példányai is fellelhetők, igazolva: mi sem maradunk el az olvasottság színvonalában a rangos napilapoktól. Élelmes ember így megspórolhatja magának az újságra valót. Egy szellemes, bár kissé utópiákban gondolkodó népművelő barátom egyszer tréfásan meg is jegyezte: ha ez így megy tovább, a WC-ket besorolhatjuk a közművelődési intézmények közé...

Ám, nemcsak napisajtó található a fülkékben. Leltem én már ott mozijegyet, villamosbérletet, sőt még menzajegyet is. (Lehet, hogy valaki ez utóbbit kritikának szánta?)

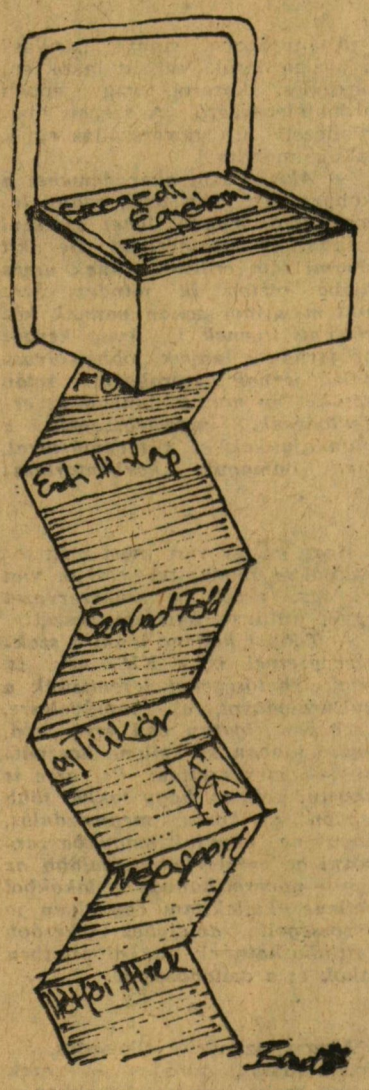

A minap még inkább meglepődtem, az egyik mellékhelyiségben ugyanis smirglit (magyarul: dörzspapír) fedeztem fel. (És meg azt mondják az idősebbek: puhány a mai fiatalság! Egy szó, mint száz: vannak olyan testrészekre vonatkozó szavaink amelyek nem túrik el a nyomdafestéket. Ez viszont nemcsak a szavakra, hanem a testrészekre is vonatkozik... Persze, tudom, nehéz ügy. En azonban kisigényű vagyok: már azzal is beérném, ha a smirgli meg az újságpapír helyett végre mindenütt toalettpapírt találnék, s nem „hozott anyagból" kéne megoldanom a problémámat...

Mindezek mellett a legtöbb helyen, sajnos, a kallantyú is hiányzik, „luxusnak" számít. Mit tehet ilyenkor az ember? Szorongatja markában a kilincset.

Az imént leírtak ellenére a legnagyobb gondot továbbra is a WC-használók hanyagsága jelenti. Persze, ha jól meggondoljuk, nem olyan egyszerű a probléma megoldása, mint ahogyan azt a használati utasítással kapcsolatban már említettem. Annál is inkább, mivel egyetemeinken és főiskoláinkon egyelőre még nem vezették be az illemhelyek alkalmazásáról szóló tantárgyat. Épp ezért engedtessék meg egy javaslat: indítsanák felsőoktatási intézményeinkben WC-lehúzási és kezelési speciálkollégiumot az arra rászorulóknak! A többszöri felelés, a félévenkénti gyakorlati jegy, s ha kell, az esetleges utóvizsga — remélhetőleg megteszi majd a hatását...

DEZSŐ LÁSZLÓ

„Királyi" ügyeinkről (közben)

Egy szál gitárral...

Mit is csinál tulajdonképpen *Muzsay András?* Ha tömören és sematikusan fogalmazzuk meg, két szóban meghatározhatjuk: gitározik és énekel... Lényegében azt a műfajt műveli, melynek megteremtői és főbb képviselői: *Peet Seagers, Woody Guathrie, Bob Dylan.* Magyarországi művelői közül *Dinnyés József,* a *Sebő együttes, a Kaláka* egyaránt ennek a meghatározhatatlan (a pol-beat nagyon rossz kifejezés) műfajnak a „nemzeti" irányzatának képviselői. A külföldi (elsősorban angolszász) népzene egyik legkiválóbb hazai képviselője: *Muzsay András.* Műsorában szerepelnek angol, ír, skót, ausztrál, indiai, amerikai népdalok, ősi virágénekek, a városi folklór legnagyszerűbb alkotásai, költők megzenésített versei és természetesen politikai dalok is.

— *Mit jelent ez a szó, hogy népénekes? Minek köszönheti ez a műfaj a népszerűségét?* — kérdezem Muzsay Andrást.

— Nehéz lenne néhány mondatban meghatározni a műfaj lényegét. Minket, népénekeseket gyakran „skatulyáznak be" a már jól ismert, téves, hibás elnevezésekkel. Neveznek pol-beat énekesnek, folk-beat énekesnek, sőt még „beatigriceknek" is. Ez a fajta szakosítás olyan sértő, mintha mondjuk egy költőtől azt követelnénk, hogy élete végéig csak születésnapi köszöntő versikéket írjon. Véleményem szerint nem lehet ilyen megkülönböztetést tenni. A népénekes mindent énekel, és főleg; mindent énekeltet. A lényeg: hogy amit énekelünk, az ne legyen giccses, elcsépelt közhely.

— *Véleményed szerint milyen jó tulajdonságokkal kell rendelkeznie egy kiváló népénekesnek?*

— Egy szóba sűrítve: közvetlenség.

— *Hogyan lesz valakiből népénekes?*

— Erre véleményem szerint nincs külön recept. Mindenki a saját útját járja. Én sem gitárral a kezemben jöttem világra... Kedvenc versem volt — ma is az — *Ady Endre: Párizsban járt az ősz* című költeménye. Egyik „ihletett" órámban írtam erre a nagyszerű versre egy dallamot. A dal annyira megtetszett barátaimnak, hogy rábeszéltek: adjam elő több helyen ezt a megzenésített Ady-verset. Megfogadtam a tanácsukat. Első próbálkozásaim nem sikerültek a legjobban... Ha ma hallom azokat a régi felvételeket, csodálkozom, hogyan volt bátorságom elkezdeni. Később, egyetemista koromban komolyabban kezdtem foglalkozni a zenével. Ez az én „receptem".

— *Ha jól tudom, középiskolai magyar—orosz szakos diplomád van. Tanítasz valahol?*

— Nos, ha iskolára gondolsz — nem... De minden egyes fellépésem célja az, hogy a fiatalok megtanulják szeretni és énekelni az olyan dalokat, melyeknek van mondanivalója. Bízom benne, hogy egyszer eljön az idő, amikor az iskolai kirándulások, bankettek, összejövetelek „slágere" már nem a „Kilenc kis gólya..." meg az „Akácos út..." lesz, hanem a valódi, hamisítatlan népzene.

— *Gyakran hallhattunk előadásodban megzenésített verseket. Kik a kedvenc költőid?*

— *Ady Endre, Áprily Lajos,* a magyarok közül. És *Bertold Brecht...*

— *Legközelebb mikor látogatsz Szegedre?*

— Ez a városi, egyetemi, főiskolai klubokon múlik elsősorban. Ha meghívnak, szívesen jövök. Remélem, nem a következő ötéves tervben találkozunk ismét...

Sorra követik egymást *Ady Endre, Áprily Lajos* megzenésített versei, az ősi néger spirituálék, középkori ír és angol népdalok, gyermekdalok, szatírikus élő politikai dalok... A közönség lelkesen énekli *Muzsaival* a refréneket és minden szám után felhangzik a taps. Sikerült megteremtenie a kellő kontaktust közönségével és ami a lényeg, ezen az estén ismét tanultunk valami újat, valami felejthetetlent, bátran mondhatjuk: a maga nemében művészit...

D. L.

Műszaki szótár

Abrakadabra: A fémionok kimutatatásának megbízható módszere.

Abszorpció: Fizkém vizsgakérdés. Az anyagnak az a tulajdonsága, hogy könnyen kirúghatják belőle az embert. Nem tévesztendő össze az adszorpcióval, amely néhány oldallal hátrább van.

Adjunktus: 1. Az adjusztál (adiustal) latin szóból származik eredeti jelentése: ruház, kikészít.

2. Öreg tanársegéd.

Anód: A katód férje. Egy elektrolitban laknak és mindig ellentét van közöttük.

Arzén: A bánatos szerelmesek kedvenc eleme. Leggyakrabban ételben és italban fordul elő.

Bakelit: Előkelő hímpéldány.

Benzol: Kekulé óta teljesen ismeretlen. Ellentéte, a „kínzol" a kémia tanszéken ma is igen gyakori.

Binomiális: Binomiális hepatitis (kórus májelváltozás). Különösen matematikus hallgatók körében pusztít.

Bogrács: Csomóra kötött elemi cella.

Borsó: Menzai zöldtakarmány. Leggyakoribb a sárga változata. Falra hányva termesztik.

Entalpia: A fizikémesek által favorizált itóka. A teljes egyensúlyhoz minimálisnak kell lennie.

Felezési idő: Az ösztöndíj felének elköltési ideje, általában kevesebb egy napnál.

Fizkém: Speciális feladattal megbízott besúgó.

Trióda: Börtöncella: Vagyis a cella az anód, kinn vár rád a Katód, középütt a rács.

Vörösdiploma: Zavarba hozott oklevél.

SZEGEDI
Egyetem

A József Attila Tudományegyetem, a Szegedi Orvostudományi Egyetem és a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola MSZMP bizottságainak lapja.

Felelős szerkesztő: Dr. Szabó Magdolna

Szerkesztőség: 6720 Szeged Dugonics tér 12. Telefon: 12-119

Megjelenik: havonta kétszer.

Ára: 1 forint. Előfizetési díj egy évre 17 forint.

Terjesztik az intézmények KISZ- és szakszervezeti bizottságai.

Kiadja a Csongrád megyei Lapkiadó Vállalat. Szeged, Magyar Tanácsköztársaság útja 10. Postacím: 6740 Szeged Telefon: 12-633. Telex: 82-282.

Felelős kiadó: Kovács László igazgató

Szegedi Nyomda 6720 Szeged Bajcsy-Zsilinszky u. 28.

1976. V. 23. — 2451

Felelős vezető: Dobó József igazgató